

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 12. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 10. februar 2023

Tidspunkt: kl. 10.30

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 9. februar 2023

1. Rådsmøde nr. 3932 (udenrigsanliggender) den 20. februar 2023
Forelæggelse ved udenrigsministeren
EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)
2. Rådsmøde nr. 3933 (almindelige anliggender) den 21. februar 2023
Forelæggelse ved udenrigsministeren
EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)
3. Sager på Finansministeriets område:
Forelæggelse ved finansministeren

FO

- a) Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen i 2021
  - *Tidlig forelæggelse/vedtagelse*
EUU alm. del (20222) – Bilag 184 (samlenotat)
EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)
EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 142, senest behandlet i EUU 2/12-22)
- b) Retningslinjer for EU's budget for 2024
  - *Tidlig forelæggelse/vedtagelse*
EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)
EUU alm. del (20222) – Bilag 185 (samlenotat)

4. Rådsmøde nr. 3931 (økonomi og finans) den 14. februar 2023
Forelæggelse ved økonomiministeren
EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)
- FO 5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indsamling og videregivelse af data i forbindelse med korttidsudlejning af indkvartering og om ændring af forordning (EU) 2018/1824
Forelæggelse ved kirkeministeren, ministeren for landdistrikter og ministeren for nordisk samarbejde
– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2022) 0571 – Bilag 2 (samlenotat)
EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)
EUU alm. del (20222) – Bilag 155 (udvalgsmødereferat side 294, senest behandlet i EUU 13/1-23)
- FO 6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om harmoniserede regler om fair adgang til og anvendelse af data (dataforordningen)
Forelæggelse ved digitaliserings- og ligestillingsministeren
– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2022) 0068 – Bilag 2 (samlenotat)
EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)
EUU alm. del (20222) – Bilag 81 (udvalgsmødereferat side 81, senest behandlet i EUU 25/11-22)
- L 7. Prioritering af EU-sager fra Kommissionens arbejdsprogram for 2023
KOM (2022) 0548
EU-note (20222) – E 14 (EU-note om prioritering af sager fra Kommissionens arbejdsprogram)
- L 8. Drøftelse af debatarrangement om EU's prioriteter de kommende år
- L 9. Drøftelse af en karrieredag i Folketinget for at få flere danskere i EU-institutionerne
EUU alm. del (20222) – EUU alm. del – svar på spm. 15 om opgørelse over antal danskere ansat i EU-institutionerne sammenlignet både med tal fra de andre 26 medlemsstater og med det antal, man ville kunne forvente ud fra landenes størrelse, fra finansministeren
- L 10. Drøftelse af udvalgsspørgsmål vedr. komitésag om pvc i bly
EUU alm. del (20222) – EUU alm. del – svar på spm. 33 om forløbet i komitésagen vedr. Kommissionens forslag om ændring af bilag XVII med hensyn til begrænsning af bly og blyforbindelser i PVC, fra miljøministeren
EUU alm. del (20222) – Spørgsmål 34

- L 11. Drøftelse af forslag fra DI til arrangement om "biosolutions" (grønne bioteknologier)
- L 12. Godkendelse af rejserapport for udvalgsrejse til Bruxelles i uge 5
EUU alm. del (2022) – Bilag 209 (udkast til rejserapport)
- L 13. Drøftelse af en mulig teknisk gennemgang af den amerikanske Inflation Reduction Act
- L 14. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over det under 1-2 og 4 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

Rådsmøde nr. 3932 (udenrigsanliggender) den 20. februar 2023

1. Ruslands aggression mod Ukraine
  - *Politisk drøftelse*
    - Rådsmøde 3932 – Bilag 1 (samlenotat side 2)
    - EUU alm. del (20222) – Bilag 181 (udvalgsmødereferat side 315, senest behandlet i EUU 20/1-23)
2. Den aktuelle udvikling i Afghanistan
  - *Politisk drøftelse*
    - Rådsmøde 3932 – Bilag 1 (samlenotat side 4)
3. Klimadiplomati
  - *Politisk drøftelse/evt. rådskonklusioner*
    - Rådsmøde 3932 – Bilag 1 (samlenotat side 7)
4. Eventuelt
5. Siden sidst

Alle dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 3933 (almindelige anliggender) den 21. februar 2023

1. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd den 23.-24. marts 2023 (udkast til kommenteret dagsorden)
  - *Politisk drøftelse*
    - Rådsmøde 3933 – Bilag 1 (samlenotat)
2. Eventuelt
3. Siden sidst:
  - a) Orientering forud for domme fra EU-Domstolen: Forenede sager C-615/20 og C-671/20, YP m.fl., forenede sager C-181/21 og C-269/21, G. m.fl. og sag C-204/21, Kommissionen mod Polen (sager om retsstatsprincippet)
    - EUU alm. del (20211) – Bilag 551 (notat om afgivelse af indlæg i sag C-181/21 og C-269/21)
    - EUU alm. del (20201) – Bilag 492 (notat om afgivelse af indlæg i sag C-615/20 og C-671/20)

Alle dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 3931 (økonomi og finans) den 14. februar 2023

1. Økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine
  - *Drøftelse*
    - Rådsmøde 3931 – Bilag 1 (samlenotat 2)
    - EU-note (20221) – E 2 (EU-nyt om status pr. 7/10-22 over EU-sanktioner over for Rusland)
    - EUU alm. del (20222) – Bilag 155 (udvalgsmødereferat side 288, senest behandlet i EEU 13/1-23)
    - EUU alm. del (20222) – Bilag 128 (udvalgsmødereferat side 231 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 9/12-22)

2. Revision af EU's finanspolitiske og økonomiske rammer
  - *Drøftelse*
    - KOM (2022) 0583
    - Rådsmøde 3931 – Bilag 1 (samlenotat side 8)
    - EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 140, senest behandlet i EEU 2/12-22)

3. Økonomisk genopretning i EU: Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF) og revideret rådsbeslutning vedr. Tysklands opdaterede genopretningsplan
  - *Godkendelse*
    - KOM (2020) 0408, KOM (2023) 0037
    - Rådsmøde 3931 – Bilag 1 (samlenotat side 22)
    - EUU alm. del (20222) – Bilag 155 (udvalgsmødereferat side 289, senest behandlet i EEU 13/1-23)

4. Forberedelse af G20-møde for finansministre og centralbankchefer, 23.-24. februar 2023
  - *Godkendelse*
    - Rådsmøde 3931 – Bilag 1 (samlenotat side 34)

5. Eventuelt

6. Siden sidst

Dagsordenspunkt 1, 2, 3 og 4 hører under Økonomiministeriets ressort.

Europaudvalget

Referat af 12. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 10. februar 2023

Tidspunkt: kl. 10.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Niels Flemming Hansen (KF), formand, Henrik Møller (S), Kim Valentin (V), Karin Liltorp (M), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Alex Ahrendtsen (DF), Marianne Bigum (SF), Søren Søndergaard (EL), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Theresa Scavenius (ALT).

Desuden deltog: Udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen, finansminister Nicolai Wammen, økonomiminister Troels Lund Poulsen, minister for landdistrikter Louise Schack Elholm og digitaliserings- og ligestillingsminister Marie Bjerre.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3932 (udenrigsanliggender) den 20. februar 2023

EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Alle punkter forelægges til orientering.

1. Ruslands aggression mod Ukraine

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3932 – Bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (20222) – Bilag 181 (udvalgsmødereferat side 315, senest behandlet i EUU 20/1-23)

Udenrigsministeren: Rådsmødet finder sted lige inden årsdagen for Ruslands brutale invasion. Jeg forventer igen en bred statusdrøftelse af situationen samt af den fortsatte EU-støtte til Ukraine, særlig i lyset af det nyligt afholdte EU-Ukraine-topmøde i Kyiv. Ukraines udenrigsminister, Dmytro Kuleba, vil muligvis også deltage i mødet.

Vi har den seneste tid set et kvalitativt gearskifte i de militære donationer til Ukraine. Det er en bred, international tendens, og det gælder også Danmark. I denne uge annoncerede vi et samarbejde med Tyskland og Nederlandene om en donation af mindst 100 istandsatte Leopard 1-kampvogne til Ukraine. Det er et markant dansk bidrag og et stærkt signal om sammenhold og handlekraft. Og det er vel at mærke i tillæg til vores nylige danske donation af hele det danske CAESAR-artillerisy-

stem. Derudover er det positivt, at EU-landene for nylig er blevet enige om vedtagelse af en syvende tranche under den europæiske fredsfacilitet (EPF) på 500 mio. euro til Ukraines væbnede styrker.

Udviklingen er udtryk for en stigende erkendelse af, at opgaven nu er at sikre, at Ukraine ikke alene skal kunne forsvare sig, herunder mod en mulig russisk forårsoffensiv, men også genetablere sin territoriale integritet. Kun derved kan Ukraine sættes i den bedst mulige forhandlingsposition med henblik på en mulig fredsforhandling.

Jeg forventer også, at EU's rolle i præsident Volodymyr Zelenskyjs fredsformel for Ukraine vil blive drøftet. Fra dansk side ser vi på, hvordan vi kan engagere os inden for områder, hvor vi har særlig ekspertise, f.eks. fødevarerikkerhed, energisikkerhed samt retsforfølgelse af internationale forbrydelser. Danmark er på ukrainsk invitation for nyligt indtrådt i en kernegruppe af lande, som undersøger de juridiske muligheder og modeller for retsforfølgelse af Rusland for deres aggression mod Ukraine. Det er et stort og vanskeligt arbejde, som vi deltager i med ligesindede.

På et mere overordnet plan er det vigtigt, at EU bedst muligt bistår Ukraine i at fastholde internationalt fokus på Ruslands krænkelser af folkeretten og fremmer den globale opbakning til fredsformlen. Det er helt essentielt for dens succes.

Jeg forventer også en drøftelse af, hvordan EU yderligere kan støtte Ukraines kamp mod korrupsion. De seneste offentlige korrupsionssager har demonstreret, at der fortsat er alvorlige udfordringer og derfor også behov for en styrket indsats på området. Det er endnu vigtigere nu i lyset af de kommende genopbygningsindsatser og Ukraines integrationsproces i EU. Der er både brug for politiske initiativer og teknisk støtte. Vi har via EU's Antikorrupsionsinitiativ (EUACI) en helt central platform, som Danmark står i spidsen for. Det vil vi blive ved med.

Endelig vil drøftelsen også kunne komme omkring sanktioner, hvor der er forventning om en 10. sanktionspakke i løbet af de kommende uger. Vi kender ikke indholdet endnu. Vores position er at presse på for de hårdest tænkelige sanktioner, der kan opnås enighed om. Jeg forventer bl.a. en udvidelse af Belarussanktionerne for at sikre ensretning med Ruslandsanktionerne. Huller skal lukkes, og vi skal undersøge, hvor der kan strammes yderligere.

Afslutningsvis vil jeg kort nævne, at Ukraine planlægger forskellige markeringer af årsdagen den 24. februar. I New York planlægger man bl.a. et møde i FN's Generalforsamling, hvor man ønsker at sikre opbakning til principper for en retfærdig fred. Det følger vi selvfølgelig også tæt, for det skulle helst blive en manifestation med stor opbakning.

Alex Ahrendtsen: Jeg vil gerne anerkende regeringens Ukrainekurs, som jeg mener, vi kan være stolte af. Dansk Folkeparti støtter den et hundrede procent. Det er en glæde at se, at regeringen ikke ryster på hånden. Fortsæt den vej – vi er med.

Theresa Scavenius: Indtil videre har vores strategi indebåret sanktioner samt økonomisk og materiel støtte. Hvor længe vil vi blive ved med den strategi? Hvor langt kan vi gå, før vi reelt er i krig med Rusland? Hvor er den røde grænse, som vi jo gerne vil undgå?

Findes der diplomatiske linjer, som arbejder ud fra et ønske om deeskalering, eller som forsøger at fredsmeagle, så vi kan undgå den militære løsning?

Søren Søndergaard: En gang imellem opstår der nogle ord, som kommer til at dominere en debat. Nu er der noget, der hedder den ukrainske fredsformel. Hvad pokker betyder det? Det er vist noget med, at Zelenskyj holdt en tale, og nu er det blevet EU's politik at gå ind for den ukrainske fredsformel. Kan udenrigsministeren henvise til et dokument, hvor Danmark udlægger, hvad den ukrainske fredsformel står for mere præcist? Der var nemlig mange elementer i den tale, bl.a. at fratage Rusland vetoet i FN's Sikkerhedsråd. Det har jeg intet imod, men hvis det skal være forudsætningen for våbenstilstand, kommer det til at tage noget tid. Vil udenrigsministeren definere mere præcist, hvad Danmark og EU forstår ved den ukrainske fredsformel? Danmark bakker op om EU, og for EU spiller det åbenbart – fremgår det af samlenotatet – en central rolle. Så længe der er besættelsestropper på ukrainsk jord, har Ukraine ret til at gøre modstand for at forsvare sin nationale selvbestemmelsesret, og vi skal hjælpe. Det er sådan set et meget simpelt standpunkt. Men der ligger jo – som jeg har forstået det – betydeligt mere i den ukrainske fredsformel.

Udenrigsministeren: Til Theresa Scavenius: Der er grænser for, hvad jeg kan sige om strategi og taktik på et åbent møde. Der bliver også spurgt til, hvor længe vi blive ved med at gøre det, vi gør. Vi skal huske på proportionaliteten her: Det er en ulovlig angrebskrig. Et suverænt land er blevet besat, og det er en overtrædelse af folkeretten. Ukraines forsvar er legitimt, og det er legitimt, at vi støtter det, og det skal vi blive ved med. Jeg synes, vi skal være lige så ukrainske, som ukrainerne er. Det ville være forkert af os at begynde at overveje, hvad en fredsløsning kunne være. Det er et land, der er besat. De prøver at kæmpe besættelsestropperne ud af landet. Det understøtter vi dem i, det er selvforsvar. Og så må det være op til Ukraine at vurdere, hvornår fronterne står, som de skal stå. Lige nu er Zelenskyjs erklæring ultimativ: Russerne skal drives ud af hele Ukraines territorie. Hvis de når til en anden konklusion på et andet tidspunkt, er det dem, der må definere det. Det må være vores tilgang til det.

Den ukrainske fredsformel er for nærværende nok i højere grad et koncept end noget, der betyder fred, hvis folk skriver under på det. Det er defineret ved ti punkter:

1. Nuklear sikkerhed
2. Fødevarerikkerhed
3. Energisikkerhed
4. Frigivelse af fanger og deporterede
5. Implementering af FN-pagten
6. Tilbagetrækning af russiske styrker og indstilling af fjendtligheder
7. Retfærdighed, inklusive accountability
8. Øjeblikkelig beskyttelse af miljøet
9. Forebyggelse af eskalering
10. Bekræftelse på krigens afslutning

Vi vil gerne understøtte de punkter, hvor vi har særlig kompetence. I sidste uge holdt vi en konference her i byen sammen med Ukraine og Storbritannien. Konferencen handlede ikke mindst om

accountability og opgør med aggressionsforbrydelser, fordi Den Internationale Domstol (ICC) har begrænset jurisdiktion. Hvad kan man gøre? Hvordan kan man sikre sig, at man får samlet beviser rettidigt, selv om man ikke har en juridisk platform, hvor man kan gøre dem gældende, medmindre man tilvejebringer dem ved et særtribunal eller andet? Det er et eksempel på et punkt, hvor Danmark understøtter en proces, som kan bringe Ukraine videre.

Fredsformlen har desuden det politiske, strategiske sigte, at det signalerer et Ukraine, som gerne vil freden, og som har en dagsorden, der rækker videre end "bare" kamp på landjorden og at slå besættelsestropperne tilbage. Fredsformlen tegner nemlig også et perspektiv om et Ukraine i fremtiden. Det er jo en kendt sag, at der også før besættelsen var udfordringer i Ukraine. Vi har arbejdet med det i mange år, det har været en dansk prioritet at understøtte Ukraine i god regeringsførelse. Der var noget at komme efter, og det er der jo fortsat.

Fredsformlen er et koncept, som konkretiseres i dialog mellem Ukraine og alle mulige internationale aktører. Det er det, der er sigtet frem mod årsdagen og en eventuel vedtagelse ved FN's Generalforsamling. Det er sådan, jeg ser på det.

Kim Valentin: Der går gasledningerne igennem krigszonen i Ukraine. Hvordan lykkes det, at de ikke eksploderer?

Udenrigsministeren: En af udfordringer vi står med i forbindelse med krigen i Ukraine er, at russiske narrativer har det med at brede sig globalt. Visse steder slås man med følgevirkninger af manglende fødevarerforsyning, og fødevarerpriserne går op, og mange kigger på situationen udefra og siger: Kunne ukrainerne ikke bare lægge deres våben, fordi så var problemet løst? Der er brug for at række ud og skabe alliancer.

Det er jo glædeligt, at det er lykkedes at bevare gasledningerne, og at der indtil videre ikke er sket nogen ulykker. Men der ligger desværre ikke et aftalegrundlag eller andet, som garanterer, at der ikke sker noget. At man hidtil ikke har forgrebet sig på det, er et udtryk for, at krigens parter trods alt har haft den omtanke indtil videre. Der ligger en kæmpe udfordring her, ikke mindst på det nukleare område. Det er noget, Det Internationale Atomenergiagentur arbejder på: Kan man indføre sikkerhedszoner eller noget andet? Enhver krig kan jo gå galt, og her ville det kunne gå rigtig, rigtig galt, med en effekt, der rækker langt ud over Ukraines befolkning.

2. Den aktuelle udvikling i Afghanistan

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3932 – Bilag 1 (samlenotat side 4)

Udenrigsministeren: Udviklingen i Afghanistan er stærkt bekymrende. Omkring 28 millioner afghanere – cirka to tredjedele af civilbefolkningen – forventes at få brug for humanitær bistand i 2023. Økonomien er i ruiner. Grundlæggende menneskerettigheder er under pres, ikke mindst med Talibans uacceptable krænkelser af kvinder og pigers rettigheder.

På rådsmødet skal vi drøfte, hvordan EU skal forholde sig til den situation. Det er klart, at vi står over for et vanskeligt dilemma. På den ene side kan det ikke accepteres, at Taliban fratager afghanerne deres grundlæggende rettigheder og tilbageruller 20 års hårdt tilkæmpede udviklingsfremskridt. På den anden side er vores humanitære bistand til den afghanske civilbefolkning helt afgørende for, at krisen ikke løber yderligere ud af kontrol.

Samtidig er Taliban – hvor nedslående den erkendelse end må være – lige nu den eneste autoritet, der holder sammen på landet. Det hører også med til overvejelserne, at det risikerer at resultere i øgede flygtningestrømme og terrortrusler imod Europa, hvis Afghanistan bliver endnu mere skrøbeligt.

Det er ikke et dilemma, som EU står alene med. Derfor vil vi også høre fra FN's vicegeneralsekretær, Amina Mohammed, om FN's perspektiv på, hvordan det internationale samfund fremadrettet bør gå til udfordringerne i Afghanistan.

Hovedbudskabet fra FN's side ventes at være, at det internationale samfund og donorer trods Talibans uacceptable tiltag bør fastholde et bredt bistandsengagement for ikke at lade de afghanske kvinder og piger i stikken. Og at den diplomatiske kontakt til Taliban fastholdes, så de ikke isoleres fra verdenssamfundet, som det skete i 1990'erne.

De fleste medlemslande ventes at bakke op om en sådan balanceret tilgang med manøvrerum til fortsat at kunne yde bistand og fortsætte den diplomatiske påvirkningsindsats over for Taliban. Men med klar betoning af, at Talibans handlinger kalder på tydelig afstandtagen fra et samlet EU.

Denne tilgang bakker regeringen også op om. Vi vil arbejde for, at kvinder i udgangspunktet fortsat både skal kunne modtage bistand og kunne deltage i gennemførelsen af bistandsindsatser, før at indsatser vil kunne støttes. For Danmark er det også helt centralt, at EU ikke anerkender Taliban, så længe den afghanske befolkning frarøves sine rettigheder.

Det er ikke en let nød at knække. Jeg vil derfor på rådsmødet opfordre til, at vi fra EU's side fører en tæt dialog med ligesindede lande samt ngo- og FN-partnere, så der sikres en fælles vej frem. Vi skal fremstå samlet i vores afvisning af Talibans handlinger.

Formanden: Situationen i Afghanistan påkræver i høj grad opmærksomhed, der gør, at også vi her i udvalget ikke glemmer Afghanistan. Jeg vil gerne gå meget langt med høring af eksperter, åbenhed osv., hvis ministeren mener, at vi kan gøre noget. Udenrigsministeriet må endelig sige til.

Alex Ahrendtsen: Jeg er kritisk over for tilgangen til Afghanistan. Jeg anerkender alle dilemmaerne – det er pest eller kolera. Problemet er, at vi styrker regimet, hvis vi kommer med bistand og

hjælp. Uanset om regimet falder sammen eller bliver styrket og holder sammen på landet, vil flygtningene forsøge at komme ud af landet, fordi situationen er så forfærdelig. Og så vil de ankomme til vore breddegrader. Min holdning er, at vi ikke skal støtte gennem FN og de der programmer. Vores opgave i Europa er at sørge for, at de ikke får adgang til vore lande. Er det en farbar vej for udenrigsministeren?

Udenrigsministeren: Vi er sådan set enige hvad angår analysen af situationen. Du bruger udtrykket pest eller kolera, og det er det jo, det er. Det er et rigtigt dilemma. På den ene side er der et fuldstændig rædselsfuldt regime, som vi ikke vil anerkende, understøtte eller være i dialog med. Vi er endda mere restriktive end de fleste andre lande ude i verden. På den anden side er der en humanitær katastrofe. Man kan mene alt muligt om EU's asylsystem og beskyttelse af ydre grænser, og det ser vi ikke nødvendigvis særlig forskelligt på, men der findes jo ikke et hegn, der er højt nok til at holde 28 millioner fattige afghanere ude, hvis de sætter sig i bevægelse. Derfor bliver man nødt til at have den balancerede tilgang.

Det handler om at få givet hjælp på en måde, hvor man ikke understøtter regimet. Det er den afvejning, vi har foretaget. Det hører i øvrigt ikke under mit ressort, men til ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik. At trække al støtten og udelukkende fokusere på at holde dem ude – som du formulerede det – er dog ikke ladsiggjort i den virkelige verden. Jeg ville heller ikke mene, at det var i overensstemmelse med menneskelige, humanitære overvejelser om ikke at overlade folk i nød til sig selv. Vi er restriktive med kontakten til regimet, og vi er i vedvarende dialog med bl.a. danske ngo'er om, hvordan vi skal gribe situationen an, og der er sådan set bred opbakning til at følge den linje, jeg her har skitseret. Hvis man ønsker at komme nærmere ind på detaljerne, vil ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik kunne svare på det.

Sofie Carsten Nielsen: Jeg er enig med udvalgets formand i, at vi ikke må glemme Afghanistan. Radikale Venstre bakker op om regeringens linje. Hvis det gør opbakningen bred, er det jo godt.

Flygtningenævnet meldte i slutningen af januar 2023, at de ændrer praksis, fordi halvdelen af befolkningen i Afghanistan bliver undertrykt og diskrimineret alene på grund af deres køn. Derfor har man nu besluttet at ændre praksis, sådan at man bevilger asyl i henhold til menneskerettighederne til afghanske kvinder i Danmark, såfremt de nogensinde kommer hertil, hvilket nok bliver rigtig svært i sig selv. Derfor er jeg meget tilfreds med, at man fortsætter både den hårde linje over for regimet, men på alle mulige måder forsøger at hjælpe de piger og kvinder, der er i en fuldstændig afsindig uholdbar og frygtelig situation. Det gælder også mænd, men i særdeleshed kvinder og piger.

Vi bliver nødt til at gøre alt, hvad vi kan, for at hjælpe. Derfor er jeg både helt forstående – men også nysgerrig – over for den operationelle pause, som bistandspartnerne holder nu. Man undersøger konsekvenser og mulige dispensationer, så man kan få lov at hjælpe disse piger og kvinder. Kan ministeren sige noget om, hvor længe den operationelle pause skal stå på? Det betyder vel reelt, at kvinder og piger ikke får nogen som helst hjælp lige nu? Jeg forstår udmærket dilemmaet, men hvad er forventningerne til at kunne genoptage samarbejdet med de ngo-partnere, som vel er de eneste partnere, vi har derinde?

Udenrigsministeren: Tak for opbakningen. Den brede opbakning er ikke blot i partipolitisk forstand, men også i forhold til ngo'er og FN.

Man vil få en bedre diskussion om dette med ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik, men det er rigtigt, at dekretet rummer undtagelser, nemlig for sundhedssektoren og primær uddannelse, og der pågår et arbejde med sigte på at lave yderligere undtagelser med et mere lokalt afsæt.

Afghanistan har i virkeligheden aldrig været én funktionel, ensartet statsdannelse. Ikke engang Det Britiske Imperium fik kontrol over det land. Og når jeg siger, at Taliban har det, så er det jo også med en form for moderation. Derfor har vi brug for at have et tæt samarbejde med de ngo'er, der virker dernede, så vi har en klar bevidsthed om, hvor man kan gøre en forskel uden at gå på kompromis med det, som vi ikke vil gå på kompromis med, nemlig kvinders mulighed for at deltage i bistandsprojekter m.v.

FN har fremlagt en plan for en styrket monitorering, som gør, at man over de kommende måneder vil måle på, hvorvidt kvinder fortsat deltager i levering af bistand og modtager bistand. Det er med afsæt i denne monitorering, man løbende har mulighed for at tilpasse indsatsen. Det kan man sagtens dykke meget mere ned i, og så skal man nok gøre det med ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik.

3. Klimadiplomati

– *Politisk drøftelse/evt. rådskonklusioner*

Rådsmøde 3932 – Bilag 1 (samlenotat side 7)

Udenrigsministeren: Her forventer jeg, at vi vedtager rådskonklusioner, som skal danne rammen om EU's klima- og energidiplomatiske arbejde i det kommende år.

Danmark og Tyskland har i efteråret etableret en vennegruppe for klimaambitiøse lande i EU, hvor vi sammen arbejder for, at rådskonklusionerne bliver så ambitiøse som muligt.

EU skal gå forrest på klimadagsordenen. Det er afgørende, at vi skaber alliancer og tilskynder store udledere til mere ambitiøse klimamål. Samtidig skal vi holde dem fast på deres forpligtelser. Ellers når vi ikke i mål. Det er ikke nok at sætte ambitiøse mål, man skal også indfri dem.

Vi har set, hvordan krigen i Ukraine og den afledte energikrise har gjort forsyningssikkerhed til det vigtigste for EU på den korte bane, når det kommer til klima og energi – med rette. Det er positivt, at energikrisen har fået europæerne til at spare på energien og sat skub på investeringer i vedvarende energi. Men den energidiversificering, som vi oplever både i EU og i tredjelande, må ikke underminere de langsigtede klimamål. Vejen frem er en global udfasning af både kul, olie og gas.

Jeg vil på rådsmødet tale for, at EU i højere grad aktivt bidrager til at løfte det globale ambitionsniveau, særlig frem mod COP28. Det gælder på tværs af hele spektret – reduktioner, tilpasning og finansiering. Og EU skal selv vise klimaliderskab ved styrkede nationalt bestemte bidrag. Jeg vil på rådsmødet understrege behovet for at fremme udfasning af kul, olie og gas. Jeg vil også gennem aktivt klimadiplomati fremhæve EU's vigtige rolle i at fremme en retfærdig grøn energiomstilling i de store udlederlande samt på det afrikanske kontinent.

Samtidig skal EU bidrage til, at der bliver leveret på klimafinansieringsforpligtelserne – ikke mindst til de mest sårbare lande. Derudover skal EU have større fokus på sammenhængen mellem klimaforandringer og sikkerhed for at forebygge og håndtere konflikter. Det drøftede vi også i relation til Sahel her i udvalget, da jeg forelagde rådsmødet i januar. På selve rådsmødet opfordrede jeg helt konkret til, at EU skal blive bedre til at koordinere mellem eksisterende systemer for tidlig varsling i EU og i andre organisationer.

Marianne Bigum: EU's klimadiplomati er en meget spændende sag. Det lyder rigtig godt med vennegruppen af klimaambitiøse EU-lande. Vil ministeren forklare nærmere, hvem gruppen består af, og hvad de danske mærkesager er i initiativet?

Det fremgår af samlenotatet, at regeringen finder det vigtigt, at de udviklede lande indfrir deres kollektive forpligtelse til at mobilisere 100 mia. dollars årligt fra 2020 i klimabistand. Det er helt klart vigtigt. Det betyder vel også, at vi vil arbejde for, at de penge, som de rige lande sparede i 2020 – det vil sige endnu ikke har betalt – naturligvis skal leveres på et senere tidspunkt. Ifølge OECD's egen opgørelse mobiliserede de rige lande kun 83,3 mia. dollars. Man sparede altså 16,7 mia. dollars i 2020, som svarer til ca. 100 mia. kr. De penge mangler jo derude til en meget vigtig indsats. Det samme gælder for underforbruget i 2021 og 2022. Er det regeringens holdning, at de sparede penge skal indhentes senere?

På COP27 blev det besluttet, at vi skal udbedre tab og skader. Dog fremgår det ikke under afsnittet om regeringens generelle holdninger. Vil ministeren fortælle mere om, hvordan Danmark arbejder på at sikre, at beslutningen fra COP27 om, at der skal skaffes nye additionelle midler til tab og skader, føres ud i livet? Og hvad arbejder Danmark sammen med vennegruppen for, at der kommer til at stå i rådskonklusionerne om tab og skader?

Udenrigsministeren: Vennegruppen samler for nærværende 11 lande: Nederlandene, Spanien, Irland, Sverige, Finland, Letland, Litauen, Frankrig, Luxembourg, Tyskland og Danmark. Disse lande prioriterer generelt den grønne omstilling højt. Hovedformålet med at samle denne kreds af lande er at få promoveret de stærke nationale dagsordener i EU-sammenhæng og internationalt. Det er den danske hovedprioritet, og det er i erkendelse af, at Danmark står for en promille af det samlede globale CO₂-udslip. Uanset hvad vi måtte gøre i en dansk kontekst, rækker det som en snebold et vist sted, hvis ikke andre følger med. Derfor leder vi med eksempel.

Det gælder også klimafinansiering, hvor vi har allokeret 25 pct. af vores udviklingsbistand til klimabistand. Derudover mobiliserer vi betydelige ressourcer gennem udviklingsbanker, såsom investeringsbanken for udviklingslande. Det betyder, at vi i Danmark bidrager med ca. 1 milliard amerikanske dollar, hvilket svarer til 1 pct. af det internationalt definerede klimafinansieringsmål på 100 milliarder. Det mener jeg sådan set godt, vi kan være bekendt, og med afsæt i det, kan vi presse de andre lande. Det er ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik, som udvalget skal inddrage til at belyse de videre aspekter af, hvordan dette implementeres, herunder Danmarks internationale arbejde med at levere på tab og skader.

Theresa Scavenius: Det er enormt spændende og fantastisk, at vi indgår i disse internationale alliancer, og jeg tror, det er den eneste vej frem til at føre rigtig god klimapolitik. Vi er ved at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal arbejde med europæisk klima- og energipolitik. Arbejdsgruppen vil rigtig gerne byde ind med, hvordan vi kan inspirere til dette samarbejde. Det er en invitation, jeg håber, I har lyst til at tage imod, så vi i fællesskab kan finde gode løsninger på de store udfordringer, vi står over for.

Søren Søndergaard: Der har tidligere været klimaalliancer med nogle af de progressive udviklingslande i Latinamerika og Afrika. På COP27 var den alliance vel rigtig dårlig? Hvis det skal batte internationalt, skal der jo være en bredere alliance end bare en med nogle vesteuropæiske lande. Er det en prioritet at genopbygge alliancen med de lande, og hvordan ser ministeren mulighederne for det?

Den tidligere regering understregede i sit klimaprogram, at Danmark skulle arbejde for menneskerettigheder som en del af klimaaftaler – altså kvinders rettigheder, oprindelige folks rettigheder, så de ikke bliver fordrevet fra deres jord osv. Det kan jo gå hen og blive meget aktuelt. F.eks. kan vi tage et kig på et byggeri i Saudi-Arabien, hvor man er meget grøn. Så grøn, at det danske Udenrigsministerium åbenbart opfordrer virksomheder til at deltage i dette grønne projekt. Men det bygger på, at man fordriver tusindvis af oprindelige folk fra deres land, inklusive dræber nogle af dem. Er det også den nuværende regerings opfattelse, at menneskerettigheder skal indgå i klimaprogrammer? Og vil man tage det op i forbindelse med de nationalbestemte bidrag (NDC), f.eks. ved at starte med at integrere det i EU's eget nationalbestemte bidrag?

Udenrigsministeren: Min opgave på rådsmødet er at sørge for, at der bliver tilvejebragt en ramme i Det Europæiske Råd, der gør, at Europa kan arbejde offensivt med klimadiplomati. Vi har arbejdet for, at kvinder, oprindelige folk og jobskabelse osv. er en integreret del af enhver grøn omstillingsdiskussion. Desuden skal alle verdensmålene tænkes ind i alt, hvad vi gør.

Søren Søndergaard: Det er rigtigt, at meget af dette hører under ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik. Deltager han også på rådsmødet? Nogle af tingene er svære at måle abstraktionsniveauet på – f.eks. det med menneskerettigheder, som både den tidligere og denne regering altså slår sig op på. Det er jo godt. På et topmøde skal der vel kæmpes for, at det kommer ind som en reel prioritet i EU's formuleringer.

Alliancer med Latinamerika og Afrika er helt afgørende for, at man kan flytte noget ved fremtidige COP'er.

Udenrigsministeren: Ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik deltager ikke på dette rådsmøde for udenrigsministre, det gør udenrigsministeren. Der ligger et ret stort arbejdsdokument her, som jo er et udtryk for et pænt højt ambitionsniveau. Og så gælder det i denne sag, som i alle mulige andre sager, at man kan ønske sig, at noget bliver mere konkret eller ambitiøst, mens andre trækker tingene i en anden retning. Vores tilgang er at få en kreds af lande, som prøver at holde ambitionsniveauet så højt som overhovedet muligt. I denne form repræsenterer dokumentet den balance.

Partnerskaber er vigtige, og det er en af grundene til, at regeringen har valgt at lave et setup, hvor ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik også har et særligt ansvar for klima. Det er udtryk for, at vi ønsker at bruge de ressourcer, vi har, til hele tiden at fremme klimadagsordenen. I det ligger også at fremme de partnerskaber, du efterlyser. For du har selvfølgelig helt ret i, at denne udfordring ikke kan løses i en kreds af vesteuropæiske lande. Der skal være et bredere outreach og alliancer i verden. Det skal der i øvrigt i mange sammenhænge. Europa er nødt til at vågne op og tænke over, hvordan man gør det, så vi ikke bare sidder i de rene meningers klub med hinanden og ikke forstår, at vi skal have resten af verden med, hvis vi skal løse vores udfordringer.

Theresa Scavenius: Jeg har en supplerende kommentar til det, Søren siger: Selvfølgelig er det vigtigt også at have det globale syd med, men vi skal først finde en fælles strategi internt i Europa, bl.a. i relation til G20. Efterfølgende kan man indlede samarbejde med f.eks. det globale syd.

Udenrigsministeren: Jeg er enig. Når man lægger den ramme, er man også nødt til at tænke over, hvad det er for en verden, rammen skal lægges ned over, og så begynder alting at blive svært. Vi kan godt være meget ultimative og sige, at vi kun kan gøre noget, hvis en masse betingelser er opfyldt, men så vil vi ikke kunne gøre noget mange steder i verden, og så fremmer man ikke sit hovedformål, nemlig at minimere CO₂-udslippet.

Theresa Scavenius: Det er jo også derfor, det hedder klimadiplomati – det handler om, at vi snakker sammen og overbeviser andre om, at det er en god idé. Det handler ikke om at trække noget ned over hovederne på nogen, men om at snakke sammen – bl.a. gennem G20. Skal vi f.eks. lave en ny handelspolitik? Det er jo netop klimadiplomati, der er spændende, så det ikke bliver konfliktbaseret.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Jordskælv i Tyrkiet og Syrien

Theresa Scavenius: Er der nogen effekter, vi skal være opmærksomme på efter jordskælvet i Tyrkiet og Syrien?

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3933 (almindelige anliggender) den 21. februar 2023

EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Der er kun et enkelt punkt på dagsordenen, som forelægges til orientering.

Under »Eventuelt« vil jeg kort orientere om to sager, henholdsvis EU-reformgruppens anbefalinger og den kommende procedureberetning og udpegelsen af en ny dansk repræsentant i Det Økonomiske og Sociale Udvalg (ØSU). Derudover vil jeg under »Siden sidst« orientere om tre retssager ved EU-Domstolen.

1. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd den 23.-24. marts 2023 (udkast til kommenteret dagsorden)

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3933 – Bilag 1 (samlenotat)

Udenrigsministeren: Den endelige dagsorden er endnu ikke fastlagt. Men vi har allerede nu en god idé om, hvad vi kan forvente, der kommer op.

Europæisk konkurrenceevne

For det første vil stats- og regeringscheferne skulle følge op på de drøftelser om europæisk konkurrenceevne, som foregår netop nu på det ekstraordinære topmøde i Bruxelles. Det er en strategisk drøftelse af, hvordan vi skal styrke EU's konkurrenceevne i lyset af de tiltagende geopolitiske udfordringer. Og hvordan vi skal gøre EU's industri- og handelspolitik mere robust.

Drøftelsen på topmødet til marts vil være mere fokuseret, og stats- og regeringscheferne vil skulle tage stilling til mere konkrete forslag. De vil tage udgangspunkt i Kommissionens grønne industriplan, der blev fremlagt i sidste uge og indeholder en pakke af forslag til styrkelse af EU's konkurrenceevne inden for grønne teknologier. F.eks. ventes den kommende Net Zero Industry Act at indeholde forslag om at fjerne regulatoriske barrierer og forkorte tilladelsesprocesser inden for vedvarende energi. Det er regeringens holdning, at der er tale om positive takter. Vi er enige i behovet for at fjerne regulatoriske barrierer – især med fokus på nye grønne teknologier. Vi er også åbne for midlertidige, målrettede og faktabaserede lempelser af de gældende statsstøtteregler, men det skal gøres klogt.

Til gengæld er vi skeptiske over for øgede muligheder for produktions- og driftsstøtte til virksomheder, der allerede er konkurrencedygtige. Fokus bør være på at fremme nye teknologier for at sikre, at EU også fremadrettet kan spille en vigtig rolle på den globale scene, og for at bidrage til EU's forsyningsikkerhed.

Mulig reform af EU's finanspolitiske regler

Overordnet vil drøftelsen tage udgangspunkt i en meddelelse fra Kommissionen, der blev præsenteret i november 2022. Derudover vil den bygge videre på drøftelser, der vil finde sted i Ecofin-rådet forud for Det Europæiske Råd.

Kommissionen ønsker med sit udspil at sikre regler, som landene føler større ejerskab over, og som derfor i højere grad rent faktisk bliver implementeret. Kommissionens lægger f.eks. op til at

fjerne kravet om 1/20 årlig reduktion af gæld over 60 pct. af bnp. Til gengæld fastholdes EU-traktatens krav om, at landenes offentlige underskud ikke må overskride 3 pct. af bnp, og at gælden skal udgøre højst 60 pct. af bnp. Kommissionen lægger desuden op til at indføre nationale planer for finans- og strukturpolitikken og årlige udgiftslofter som det primære mål for finanspolitikkerne.

Regeringen vil gå åbent og konstruktivt til drøftelserne om en reform af de finanspolitiske regler. Vi lægger overordnet vægt på, at en reform skal fastholde et højt og realistisk ambitionsniveau. Det er i Danmarks interesse at have effektive regler, der sikrer, at der tages hånd om økonomiske problemer i EU-landene.

Jeg vil generelt henvise til økonomiministeren, der forelægger Ecofin-rådets kommende drøftelse af sagen senere i dag.

Reform af EU's elmarked

Fra dansk side mener vi, at EU's nuværende elmarked generelt er velfungerende. Det har været med til at sikre EU's forsyningssikkerhed og understøtte en omkostningseffektiv grøn omstilling. En reform bør derfor foretages klogt og med fokus på at fremtidssikre elmarkedet med henblik på at integrere mere vedvarende energi. Derfor er det vigtigt – som med al EU-lovgivning – at der bliver lavet en uddybende konsekvensanalyse, før vi kaster os ud i en reform. Desuden skal elmarkedet fortsat i fremtiden sikre incitament til at investere i vedvarende energi.

Ruslands krig i Ukraine

Det er svært at spå om, hvad vinklen konkret vil være. Det vil afhænge af udviklingen i krigen. Men jeg vil naturligvis arbejde for, at vi sikrer fortsat fuld støtte til Ukraine – militært, humanitært, finansielt og politisk. Og jeg vil støtte eventuelle nye sanktioner mod Rusland.

Alt i alt forventer vi en tung dagsorden. Jeg vil se frem til at drøfte den på rådsmødet. Den vil som vanligt blive fulgt op af en mere dybdegående drøftelse på det næstkommende rådsmøde, når der er et konklusionsudkast at tage udgangspunkt i. Det vil jeg selvfølgelig vende tilbage til her i Europaudvalget til den tid.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Eventuelt

EU-reformgruppens anbefalinger

Udenrigsministeren: Først vil jeg gerne sige tak til jer, som deltog i den gode drøftelse af EU-reformgruppens anbefalinger for et par uger siden. Jeg er helt opmærksom på den opgave, der ligger foran os med udmøntningen af UFO's beretning fra 2022. Det er positivt, at Folketinget vil engagere sig mere i EU-sagerne. Det er vigtigt, at vi i den kommende tid får talt om at finde løsninger, som også virker i praksis, og som ikke svækker dansk interessevaretagelse i EU.

Det er et arbejde som regeringen prioriterer. Jeg vil derfor gerne invitere udvalget til et møde, hvor vi kan fortsætte den gode dialog om udmøntningen af reformgruppens arbejde. Jeg vil vende tilbage til udvalget med en præcis dato for mødet.

Nyt medlem af Det Økonomiske og Sociale Udvalg (ØSU)

Udenrigsministeren: Udvalget fik den seneste orientering herom den 9. december 2022. Forbrugerrådet TÆNK var udpeget til at sidde som repræsentanter på civilsamfundssiden i mandatperioden 2020-2025, men ønsker nu at udtræde af ØSU. Derfor har regeringen rakt ud til de organisationer, der oprindeligt havde tilkendegivet deres interesse i at sidde i ØSU for den igangværende periode. Kun to organisationer, Faglige Seniorer og Nyt Europa, bekræftede deres interesse i at overtage pladsen.

Fra regeringens side har vi på baggrund af fastsatte kriterier besluttet at tilbyde Faglige Seniorer pladsen. Det er vurderingen, at Faglige Seniorer er den bedst kvalificerede kandidat blandt de to organisationer med bl.a. et markant højere antal medlemmer og et virke tættere på ØSU's rolle og mandat end Nyt Europa.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Siden sidst:

a) **Orientering forud for domme fra EU-Domstolen: Forenede sager C-615/20 og C-671/20, YP m.fl., forenede sager C-181/21 og C-269/21, G. m.fl. og sag C-204/21, Kommissionen mod Polen (sager om retsstatsprincippet)**

EUU alm. del (20211) – Bilag 551 (notat om afgivelse af indlæg i sag C-181/21 og C-269/21)

EUU alm. del (20201) – Bilag 492 (notat om afgivelse af indlæg i sag C-615/20 og C-671/20)

Udenrigsministeren: Jeg vil nævne tre retssager ved EU-Domstolen, hvor der falder dom inden længe. Alle tre sager handler om retsstatsprincippet og de polske domstoles uafhængighed, og den danske regering har afgivet indlæg i de tre sager. Sagerne handler nærmere bestemt om de grundlæggende krav, som EU-retten stiller til nationale domstole – nemlig at de skal være uafhængige, upartiske og forudgående oprettet ved lov. De første to sager er forelagt af polske domstole, og den sidste er en sag anlagt af Kommissionen mod Polen.

Regeringen følger sagerne tæt, og for os er det centralt, at vores grundlæggende værdier respekteres af alle medlemslande. Overholdelse af retsstatsprincippet er afgørende for EU's legitimitet og er en nødvendig forudsætning for bl.a. samarbejdet i det indre marked.

Regeringen har i sine indlæg i sagerne argumenteret for, at medlemslandene er forpligtede efter EU's traktater til at sikre domstoles uafhængighed.

Jeg kan i øvrigt henvise til de tre notater om sagerne, som er oversendt til udvalget den 28. april 2021, den 16. august 2021 og den 7. juni 2022.

EU-Domstolen forventes at afsige dom i alle tre sager i løbet af de næste måneder.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 3. Sager på Finansministeriets område:

Finansministeren: Jeg forelægger regnskabsgodkendelsen for EU's budget for 2021 – den såkaldte decharge – til forhandlingsoplæg. Jeg forelægger Rådets retningslinjer for EU's budget for 2024 til orientering.

FO

a) Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen i 2021

– *Tidlig forelæggelse/vedtagelse*

EUU alm. del (20222) – Bilag 184 (samlenotat)

EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 142, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Finansministeren: Den 2. december 2022 forelagde jeg revisionsrettens årsberetning til udvalgets orientering. I mellemtiden er vi i Rådet begyndt at drøfte et udkast til en rådshenstilling på arbejdsgruppeniveau, og vi forventer, at der opnås det nødvendige kvalificerede flertal for rådshenstillingen inden ecofinrådsmødet den 14. marts 2023.

Det er i sidste ende Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse om decharge for Kommissionen. Forinden henstiller Rådet til Europa-Parlamentet, om man mener, at der bør gives en sådan. Henstillingen indeholder derudover Rådets bemærkninger til Kommissionen om regnskabet.

Kommissionen skal efterfølgende træffe foranstaltninger for at efterkomme bemærkningerne i både Europa-Parlamentets afgørelse og Rådets henstilling. Kommissionen følger altså op på vores henstilling.

Revisionsretten giver for 15. år i træk en positiv erklæring om regnskabets rigtighed og konkluderer dermed, at regnskabet i al væsentlighed giver et retvisende billede af EU's indtægter samt finansielle stilling. Revisionsretten giver ligeledes en positiv erklæring om EU's indtægter og udgifterne i genopretningsfonden.

I Revisionsrettens undersøgelse af de bagvedliggende transaktioner er billedet dog væsentlig mere kritisk. Revisionsretten vurderer, at den mest sandsynlige fejlforekomst i betalingerne for EU-budgettet udgør 3 pct. Det er en stigning fra 2020, hvor fejlforekomsten var 2,7 pct. På baggrund af fejlforekomsten giver Revisionsretten for tredje år i træk en afkræftende erklæring om udgifternes lovlighed og rigtighed. Dermed vurderer Revisionsretten, at fejlen er både væsentlig og gennemgribende. Der er altså tale om en forværring af situationen på trods af klare henstillinger fra Rådet om at nedbringe fejlraten.

Revisionsretten har derudover udarbejdet en særskilt rapport om EU-budgettets performance. Heri peger retten på, at der er behov for bedre måling af de resultater, der opnås med EU-budgettet. Derudover fremhæver Revisionsretten, at Kommissionens opgørelse af EU-budgettets bidrag til bl.a. klima er væsentligt overestimeret.

FO

Jeg vil nu præsentere regeringens forhandlingsoplæg:

Regeringen finder det utilfredsstillende, at den overordnede fejlrate igen er steget og fortsat er over væsentlighedstærsklen på 2 pct. Det er stærkt utilfredsstillende, at Revisionsretten for tredje år i træk har afgivet en afkræftende erklæring for betalingerne som helhed. Regeringen vil derfor lægge vægt på, at problemer med fejlbehæftede betalinger adresseres tilstrækkeligt af Kommissionen og medlemslandene, og at henstillingen tager tilstrækkelig højde for den stigende fejlrate.

Regeringen vil ligeledes lægge vægt på, at Kommissionen og medlemslandene får større fokus på de områder, der typisk er fejlbehæftede. I særdeleshed når udgifterne på de områder vokser i både absolut størrelse og som andel af budgettet.

Vi skal også undersøge årsagerne til, at fejl opstår. Derfor vil regeringen lægge vægt på, at der fokuseres på årsagerne til kompleksiteten i reglerne, og at der arbejdes hen imod enklere regler, som vil lette administrationen for både myndigheder og støttemodtagere.

Regeringen vil ligeledes lægge vægt på, at der træffes nødvendige foranstaltninger for at styrke kontrol, revision og dokumentation i samarbejdet med forvaltningsmyndighederne, og at der arbejdes for en balance mellem effektivitet og kontrol.

Sund forvaltning er både vigtig i EU's traditionelle budget og i genopretningsfonden, som flere lande nu har fået udbetalt midler fra. Regeringen vil derfor lægge vægt på, at der skabes klarhed over metoden for udbetalinger i genopretningsfonden, og at der udarbejdes en metode for delvis suspension af midler ved manglende opfyldelse af mål og milepæle.

Effektmåling er centralt for at sikre, at EU's budget opnår de ønskede resultater. Regeringen vil lægge vægt på et stærkt fokus på effektmåling og vurdering af resultatopnåelsen i programmer finansieret gennem EU's budget.

Regeringen vil ligeledes lægge vægt på, at performancevurdering skal stå mål med den administrative byrde forbundet hermed, og at performancevurderingen behandles som en integreret del af dechargehenstillingen.

Endelig vil regeringen lægge afgørende vægt på, at danske interesser samt vores kerneallieredes interesser er tilstrækkeligt afspejlet i henstillingen. Det betyder bl.a., at det samlede sprog i henstillingen skal afspejle alvorligheden af endnu en stigning i fejlraten – den tredje negative erklæring om betalingerne i træk – samt et fokus på, at effektmåling og opfølgning fremstår som en central prioritet.

På nuværende tidspunkt forventer jeg ikke, at danske prioriteter vil blive tilstrækkeligt afspejlet i rådshenstillingen til, at vi fra dansk side kan støtte. I forhandlingsoplægget til udvalget sidste år gjorde jeg det klart, at der var behov for at se forbedringer i fejlraten. Det var også mit meget klare budskab i Bruxelles, og det var Rådets budskab i henstillingen sidste år. Virkeligheden er imidlertid, at fejlraten ikke er forbedret, men er steget endnu en gang. Og Revisionsretten giver for tredje år i træk en negativ erklæring. I fravær af meget tydelig kritik i henstillingen mener jeg derfor, at det ville være et passende signal at stemme imod Rådets henstilling til Europa-Parlamentet om at give decharge til Kommissionen. Jeg håber, at udvalget vil støtte forhandlingsoplægget.

Søren Søndergaard: Jeg blev så træt, da ministeren talte, for hvad er anderledes end sidste år? Men ministeren overraskede jo med den afgørende vægt, og så vågnede jeg op. Vi støtter forhandlingsoplægget.

Enhedslisten er tilfreds med, at man sætter barren lidt højere, også i forhold til næste år. Fordi lykkes man med at få stærkere sprogbrug inkluderet i rådshenstillingen, og der så alligevel ikke sker noget næste år, så må det i sagens natur have en konsekvens. I 28 år har Revisionsretten konstateret, at det ikke kan godkendes.

Hvor mange milliarder er fejlbehæftet?

Alex Ahrendtsen: Jeg forventede, at jeg skulle sidde her og blive mere og mere bedrøvet over alle de sørgelige nyheder fra Bruxelles, og vupti, så vågnede jeg sørme op, fordi regeringen jo faktisk vil stemme imod. Jeg havde regnet med, at jeg ikke skulle støtte forhandlingsoplægget, og så overrasker finansministeren os alle – det skal regeringen have ros for. Det er glimrende, og derfor kan vi også støtte forhandlingsoplægget. Vi håber, der kommer noget ud af det. Så tak for det.

Kim Valentin: I Venstre mener vi, at det er en glimrende idé at give med grovfilen. Det er på tide at markere, at det simpelthen ikke er godt nok. Held og lykke med det, og vi støtter selvfølgelig forhandlingsoplægget.

Theresa Scavenius: Jeg synes, det er interessant at finde årsagen til fejlraten. Den er jo faldet siden 2007, så vi er blevet bedre til noget, men hvorfor stagnerer det? Jeg støtter, at man undersøger det nærmere.

Hvor gode er vi fra dansk side til at undgå fejl? Jeg har læst den danske genopretningsplan, og der er masser af uklare og vage formuleringer, hvor der er ret stor spændvidde og en masse politik i det. Hvordan kan vi fra dansk side undgå at bidrage til fejlraten? Vi kan godt være kritiske over for EU og sige, at nogle af de andre lande ikke er gode nok, men spørgsmålet er, om vi også selv er gode nok til, at pengene kommer ned i de kasser, de egentlig skal.

Niels Flemming Hansen: Det Konservative Folkeparti bakker op om forhandlingsoplægget.

Finansministeren: Det er rigtigt, at vi har diskuteret dette tidligere, bl.a. sidste år, hvor jeg opfordrede dem til at tage sig sammen. På daværende tidspunkt var vurderingen, at vi ville få mere ud af at sidde inde i lokalet og påvirke teksterne end ved at stille os udenfor og stemme imod. Vi vil fortsat forsøge at påvirke teksterne, og det er derfor ikke sikkert, at vi ender med at stemme imod. Som det ligger nu, er det ikke i Danmarks interesse at stemme for, men derimod at vi sender et stærkt signal. Andre lande kan meget vel tænkes at gøre det samme – Nederlandene har eksempelvis været meget kritisk. Det er en skærpelse af den danske position, men jeg mener også, at situationen tilsiger det.

Der bliver spurgt, hvor meget af EU's budget der er omfattet af fejl. Revisionspopulationen udgjorde 142,8 mia. euro i 2021. Baseret på en samlet fejlforekomst på 3 pct. svarer det til, at ca. 4,3 mia. euro udbetalt via EU-budgettet var omfattet af fejl. Det er jo for højt, og det er derfor, vi reagerer, som vi gør.

Til Theresa Scavenius: Revisionsretten estimerer ikke en fejlrate for de enkelte medlemslande. Det er Revisionsrettens opgave at estimere fejlniveauet for udbetalinger fra EU som helhed. Når det er

sagt, fritager det jo ikke os fra at gøre alt, hvad vi kan, for at penge udbetalt til os forvaltes så korrekt som muligt. Det ved jeg, man er meget optaget af, og sådan skal det naturligvis også være.

b) Retningslinjer for EU's budget for 2024

– *Tidlig forelæggelse/vedtagelse*

EUU alm. del (20222) – Bilag 185 (samlenotat)

EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren: Retningslinjerne fungerer som overordnede budskaber til Kommissionen om, hvordan Rådet ønsker, at budgetudkastet udformes. Jeg forventer, at retningslinjerne som vanligt vil henvise til de klassiske budgetprincipper, som Danmark traditionelt har forsvaret i budgetforhandlingerne. Dertil forventer jeg, at der bl.a. indarbejdes en henvisning til behovet for at stabilisere antallet af ansatte i EU's institutioner. Og jeg forventer, at der opnås enighed om retningslinjerne på embedsmandsniveau, og at retningslinjerne kan vedtages på et kommende ecofinrådsmøde, formentlig til marts.

Kim Valentin: Vi har et underskud af danskere i EU, og det er et af de områder, som jeg selv vil prioritere den næste periode. Jeg håber, at Europaudvalget vil deltage flittigt i det arbejde, så vi kan stå sammen om at gøre en stor indsats for at få flere danskere i EU-stillinger. Der er mange danskere i chefstillinger i EU, men i lavere stillinger er det et ret stort problem. Det virker til, at de unge ikke ønsker at arbejde i EU, og det skal vi have lavet om på, for der er masser af interessante karrieremuligheder, og det er en kæmpe fordel for Danmark. Vi mangler ca. 50 pct. danskere for at repræsentere Danmarks størrelse i EU-institutionerne – der er altså virkelig noget at arbejde med. Derfor skal vi prøve at forberede vores studerende til concours, som man skal tage for at komme ind. Det arbejde kan vi godt være mere præcise med. Jeg er glad for, at der er opbakning til det arbejde fra finansministerens side.

Finansministeren: Det er et velkendt problem og har været det igennem mange år. Tidligere regeringer har arbejdet med det, herunder regeringen før denne. Jeg har selv brugt mange kræfter på at rejse sagen over for Kommissionen, herunder budget- og administrationskommissær Johannes Hahn. En mulighed, som vi drøfter med Kommissionen, er at oprette en såkaldt særconours til Danmark, fordi mismatchet er så markant. Irland er i øvrigt i en lignende situation. Der er mange forskellige holdninger til det i EU – ikke alle synes, at der er grund til at oprette en særconours for nogen lande. Men det korte af det lange er, at det var en høj prioritet for den tidligere regering, og det er også en høj prioritet for den nuværende regering, og jeg fortsætter, hvor jeg slap. Jeg oplever, at Europaudvalget også er meget engageret i det, og det er super vigtigt. Jo flere steder vi kan presse på og gøre synspunktet gældende, jo bedre. Hvis regering og Folketing står hånd i hånd med det budskab, har det større effekt, end hvis vi hver især må forfægte vores synspunkter.

Theresa Scavenius: Kunne man gøre en uddannelsespolitisk indsats herhjemme til at forberede eventuelle danske kandidater til EU-stillinger?

Finansministeren: Jeg har et åbent sind over for alle gode tiltag, der kan styrke vores repræsentation i EU. Der er allerede gjort meget, og jeg vil gerne sende et notat over med de initiativer, der er taget, hvis det har udvalgets interesse. Netop fordi vi har taget så mange initiativer, kan vi have en

reel diskussion med Kommissionen om særlige initiativer for Danmark. Havde vi ikke gjort noget endnu, ville Kommissionens svar jo blot have været, at vi selv skulle sætte initiativer i værk, før vi begynder at diskutere særregler for Danmark.

Når det er sagt, betyder det ikke, at der ikke er gode idéer, vi ikke har set endnu. Lad os endelig kigge på alle de gode idéer. Det er en udfordring, at for få danskere går op til prøverne, og alt for få danskere består prøverne. Det er der mange årsager til, og vi har en fælles opgave i at klæde vores studerende på til prøverne, og i at opfordre embedsmænd i centraladministrationen til at tage en concours. Vi skal skabe en kultur, hvor en periode i EU ikke er til ugunst for ens karriere, men tværtimod er et plus. Der har nok været en tendens til, at medarbejdere, der tager afsted i en periode, er ude af øje, ude af sind, og dermed bliver passeret på karrierestigen herhjemme. Det er selvfølgelig ikke fremmende for, at folk vælger den vej. I min optik er erfaringen fra et ophold i EU et plus, også når man kommer hjem i en dansk sammenhæng. Vi har et arbejde foran os på den bane. Der er ikke et quickfix, men der er allerede taget mange initiativer. Der er behov for endnu mere, og jeg takker for Europaudvalgets fokus og opbakning til den dagsorden.

Formanden: Der er i høj grad opbakning fra udvalget.

Kim Valentin: Jeg vil orientere finansministeren om, at vi har emnet på dagsordenen i dag, hvor vi bl.a. skal diskutere indsatsen på universiteterne. Vi skal målrette informationen om, at man kan skabe en karriere i EU, da danskere har et godt ry, og at det ikke taler en til ugunst, når man ønsker at komme tilbage til Danmark.

Formanden: Der udkommer en artikelserie om emnet i næste uge, som jeg har udtalt mig til, så der bliver også sat fokus på emnet i den offentlige debat.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3931 (økonomi og finans) den 14. februar 2023

EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)

Økonomiministeren: Alle sager forelægges til orientering. Jeg henviser generelt til samlenotatet. Jeg vil ikke komme ind på sagen om genopretningsfaciliteten, som er en mindre teknisk opdatering af den tyske genopretningsplan. Udvalget kan naturligvis spørge til sagen.

Jeg vil desværre ikke have mulighed for at deltage på ecofinrådsmødet som planlagt, idet jeg som fungerende forsvarsminister er nødt til at prioritere et vigtigt NATO-forsvarsministermøde 14.-15. februar. Danmark er repræsenteret af digitaliseringsminister og ligestillingsminister Marie Bjerre.

1. Økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

– Drøftelse

Rådsmøde 3931 – Bilag 1 (samlenotat 2)

EU-note (20221) – E 2 (EU-nyt om status pr. 7/10-22 over EU-sanktioner over for Rusland)

EUU alm. del (20222) – Bilag 155 (udvalgsmødereferat side 288, senest behandlet i EUU 13/1-23)

EUU alm. del (20222) – Bilag 128 (udvalgsmødereferat side 231 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 9/12-22)

Økonomiministeren: Ecofin-rådet ventes denne gang bl.a. at fokusere på udsigterne for EU-landenes økonomier i lyset af krigen. Drøftelsen finder sted på basis af Kommissionens nye vinterprognose, som offentliggøres på mandag.

Krigen udgør en betydelig kilde til ustabilitet, særlig for Europa, og påvirker fortsat europæisk økonomi negativt. Det skyldes bl.a. høje energipriser, mindre samhandel og svækket tillid hos virksomheder og husholdninger. Alle EU-lande har vedtaget forskellige nationale støttetiltag bl.a. i lyset af de høje energipriser. Et bredt flertal i Folketinget har i dag indgået en aftale om inflationshjælp.

Der er også lagt op til at gøre status over sanktionerne mod Rusland samt konsekvenserne af sanktioner for russisk økonomi. Det er svært at bedømme konsekvenserne, bl.a. fordi russisk økonomi og de offentlige finanser gennem store dele af 2022 var begunstiget af høje olie- og gaspriser. Der har dog på det seneste været et større fald i Ruslands olie- og gasindtægter. Det har gjort det sværere for Rusland at finansiere krigen mod Ukraine.

Effekten af sanktionerne på russisk økonomi vil måske især vise sig på lidt længere sigt, i takt med at Ruslands manglende adgang til vigtige vestlige produkter og teknologi sætter sig i lavere indenlandsk produktion, investeringer og produktivitet. Det er også Kommissionens vurdering, at de hårde og konkrete effekter af sanktionerne på tværs af den russiske økonomi vil akkumuleres over tid.

Regeringen følger nøje med i krigens konsekvenser. Det er vigtigt, at finanspolitikken i EU-landene ikke bidrager unødigt til at øge kapacitets- og inflationspres i økonomierne. Regeringen støtter som

bekendt stærke og hårde økonomiske sanktioner mod Rusland, som skal svække landets muligheder for at finansiere krigen i Ukraine.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Revision af EU's finanspolitiske og økonomiske rammer

– *Drøftelse*

KOM (2022) 0583

Rådsmøde 3931 – Bilag 1 (sammenotat side 8)

EUU alm. del (2022) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 140, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Økonomiministeren: På det kommende rådsmøde ventes der lagt op til en begrænset drøftelse af enkelte spørgsmål. Ecofin-rådet vil på senere rådsmøder komme tilbage til mere grundlæggende drøftelser af en reform af reglerne, og hvor vi vender tilbage til udvalget med et forhandlingsoplæg.

Kommissionens overordnede udspil fra november 2022 lægger op til en ny ramme for reglerne, hvor landene skal udarbejde mellemfristede planer for deres finans- og strukturpolitik. Planerne skal fastlægge årlige udgiftslofter, der sikrer en holdbar udvikling i landenes gæld, og indeholde planlagte investeringer og reformer. Vi havde i går indbudt til en teknisk gennemgang af det. Tak til de mange medlemmer, der deltog. De gennemgåede planer vil blive delt med Europaudvalget. Jeg er glad for, at vi tog hul på diskussionen og de tekniske aspekter i udspillet, og vi vender tilbage til udvalget i forbindelse med dette udspil.

Der vil være forskellige krav og retningslinjer for planerne og særlig de årlige udgiftslofter. Kravene afhænger af Kommissionens vurderinger af gældens udvikling og holdbarhed. Jo højere gælden er, og jo mere den skønnes at stige over de næste 10 år og på længere sigt, jo mere ambitiøse vil kravene til landenes planer være. Kommissionen vil fastsætte retningslinjer for de årlige udgiftslofter for lande med store eller moderate gældsudfordringer, men ikke for lande med lave gældsudfordringer.

Landene skal selv udarbejde deres planer og fastlægge deres udgiftslofter i lyset af EU's krav og retningslinjer. Planerne skal vurderes af Kommissionen og godkendes af Ecofin-rådet. Hvis et land med store eller moderate gældsudfordringer ikke får godkendt sin plan, vil landets finanspolitik blive vurderet på basis af EU's retningslinjer for de årlige udgiftslofter.

På dette rådsmøde vil formandskabet lægge op til en begrænset drøftelse af udvalgte spørgsmål. Det ventes bl.a. drøftet, om landene er enige i, at samarbejdet og reglerne skal baseres på mellemfristede nationale planer. Samt i hvilke tilfælde planerne skal kunne ændres, f.eks. ved et regeringsskifte.

Det ventes også drøftet, hvordan kravene til de nationale planer skal fastsættes og overvåges. Samt hvilken rolle Kommissionens vurdering af landenes gældsudfordringer skal spille i den forbindelse.

Der ventes bred enighed om, at reglerne skal have et mere mellemfristet fokus, og at der skal sikres et større nationalt ejerskab på basis af landenes egne flerårige planer. Der ventes også enighed om, at det skal være muligt at tilpasse planerne i visse tilfælde, f.eks. ved nye regeringsdannelser.

Der ventes forskellige meninger om forslaget om, at der skal fastlægges krav til landenes planer med retningslinjer for deres udgiftslofter, når Kommissionen vurderer, at landene har høje eller moderate gældsudfordringer. Nogle lande vil nok mene, at kravene risikerer at blive for ambitiøse, særlig for lande med høj gæld, mens andre lande måske vil mene det modsatte. Det er en af de diskussioner, vi vender tilbage til, når det bliver mere konkret.

Regeringen finder det centralt, at en reform af reglerne samlet set trækker i retning af sundere og mere holdbare offentlige finanser i EU, især i lande med høj gæld, så alle lande bedre kan håndtere lavkonjunkturer, og så vi undgår nye gældskriser.

Regeringen er umiddelbart åben over for idéen om, at samarbejdet baseres på nationale planer. Det vigtige er, at kravene til planerne og det samlede nye regelsæt bidrager til det overordnede formål om sundere offentlige finanser i EU.

Det kan være en god idé, at reglerne får et mere mellemfristet fokus. Der bør dog stadig være et løbende samarbejde, hvor vi årligt holder øje med, at landene er på sporet i forhold til deres egne planer og ikke udskyder reduktion af uholdbart høj gæld.

Det er også vigtigt, at idéen om et større nationalt ejerskab forankres i de nationale planer, og om øget fleksibilitet går hånd i hånd med en styrket efterlevelse af reglerne.

Og det er naturligvis centralt for os, at den danske budgetlov kan rummes i de nye EU-regler.

EU-landene er fortsat ved at blive klogere på Kommissionens udspil, herunder hvordan man vil vurdere landenes gældsudfordringer, og hvordan man vil fastsætte krav og retningslinjer for de nationale planer, udgiftslofterne og finanspolitikken som helhed. Der er fortsat mange ting i Kommissionens forslag, som skal afklares.

Der vil ikke blive konkluderet på reformen af reglerne på dette ecofinrådsmøde. Et muligt resultat af drøftelsen på dette rådsmøde vil eventuelt kunne være, at man kan konstatere, at der er grundlag for at gå videre med idéen om nationale planer.

Og så kommer vi tilbage til mere grundlæggende drøftelser på senere ecofinrådsmøder, formentlig under det efterfølgende møde den 14. marts 2023. Kommissionen ventes på et tidspunkt at fremsætte et formelt lovforslag til en reform af reglerne, men det er usikkert hvornår.

Vi kommer tilbage til sagen og regeringens nærmere holdning her i udvalget, formentlig allerede før næste ecofinrådsmøde den 14. marts.

Kim Valentin: Jeg synes, det er godt at have nogle finanspolitiske regler, for nogle lande kan ikke selv finde ud af det, og derfor skal de have nogle til at hjælpe sig.

Der er en fare for, at disse nye regler i højere grad end tidligere bliver et politisk instrument. Tidligere satte reglerne nogle handlinger i gang, og man skulle afdrage på sin gæld på en bestemt måde. De nye regler lægger i højere grad op til en forhandling, og på den måde lægger man mere magt over i Kommissionen og hos forhandlerne. Det skal man være opmærksom på i de videre forhandlinger og i forbindelse med forhandlingsoplægget senere.

Jeg vil gerne give et eksempel: Lande med en stor nominal gæld – altså typisk de store lande – bliver lidt mindre ramt af de nye regler end af de gamle, og de små lande bliver ramt hårdere. Der er

altså fare for, at man begunstiger de store lande. Jeg er godt klar over, at de små lande hurtigere kan blive ramt af høj gæld end de store lande på grund af inertien i de store lande. Men jeg får fornemmelsen af, at de store lande bliver begunstiget, når jeg læser det fra ende til anden.

Theresa Scavenius: Jeg er stadig ny i udvalget og prøver at forstå disse meget komplekse sager. Vi skal finde en balance for, hvor meget vi ønsker, at Europa bliver et centralt styringsorgan, som kan påvirke alle lande. Det er der grundlæggende politisk uenighed om herhjemme, men typisk har vi fra dansk side trukket i retning af et mindre centraliseret EU. Vi skal diskutere, om vi ønsker, at EU skal kunne håndhæve stærkere – herunder over for os selv – eller om vi ønsker mere frit spil på nationalt niveau. Det er ikke noget, vi skal løse i morgen, men det er en balance, der er relevant at diskutere fremadrettet.

Søren Søndergaard: Er denne model ikke langt hen ad vejen den model, der blev brugt på Grækenland med udgiftsloftet? Det er jo gået ad Pommern til for Grækenland – deres gæld er endnu større i dag, end da de startede med at afdrage. Hele deres råderum går til at afdrage deres enorme gæld, og det er svært at se, hvordan de overhovedet skal kunne komme ud af det. Efter Enhedslistens opfattelse står det klart, at de regler, der lægges op til, ikke er tilstrækkelige til at løse de problemer, som skal løses. Det kan godt være, de kan virke præventivt i de lande, der ikke har oparbejdet så høj gæld endnu, men for lande som Grækenland synes vi, det er meget tvivlsomt. Men det er en politisk ting, og vi vender tilbage til det, når der skal gives mandat.

Økonomiministeren: Kim Valentin siger, at der kan være forskellige måder for landene at opføre sig på. Generelt har jeg stor tiltro til folk, der er demokratisk valgt. Men det er rigtigt, at der er forskellige udfordringer EU-landene imellem både i forhold til gæld, demografi og konkrete udfordringer. Man kan jo ikke lovgive om, hvor mange børn folk skal få. Der var engang en gammel regering, som jeg sad i, hvor en minister kom til at sige, at vi skal have nogle flere børn. Det kan vi trods alt ikke lovgive om. Men der er jo europæiske lande, hvor man nærmest kommer til at opleve en tilbagegang i befolkningen, og det sætter sig også i økonomien. Der er forskellige aspekter af, hvad man som regering trods alt kan beslutte. Men vi er et hundrede procent tilhængere af, at det er afgørende, at man har sunde offentlige finanser. Og det kan man jo gøre på mange forskellige måder.

Vi er på et meget tidligt stadie, og vi vender tilbage til en mere politisk, substantiel diskussion senere. Men det er vigtigt at tage hul på diskussionen om, hvordan man sikrer en åben og transparent model for de instrumenter, der bliver indført. Og jeg er da enig i, at vi skal være opmærksomme på, hvorvidt man indfører regler, der de facto flytter politisk kompetence, som kan være svære at gennemskue, og som ikke sikrer, at dem, der skal implementere reglerne, ikke har for stor mulighed for at præge reglerne politisk. Det kommer jo også til at sætte sig i den måde, som landene bliver ratet på – det får en kæmpe konsekvens. Så jeg er enormt optaget af det spor, men det er svært at gå ind i en stor substantiel diskussion nu, når vi er så tidligt på færde.

Søren Søndergaard spørger, om denne model er den samme, som man anvendte over for Grækenland. Jeg må være svar skyldig. Det må vi vende tilbage til.

Theresa Scavenius: Det er rigtigt, at vi skal kigge på kriterierne for, hvordan vi definerer bæredygtighed. Det er også noget af det, EU vil arbejde med – såsom taksonomi – og som vi skal arbejde

videre med, så vi har fælles regler på tværs af kloden. Det giver en bedre handelssituation og fair konkurrence, at man ikke kan kalde noget grønt, hvis det ikke er det. Arbejdet er også i gang herhjemme med bl.a. markedsføringsloven, og det arbejde skal fortsætte.

3. Økonomisk genopretning i EU: Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF) og revideret rådsbeslutning vedr. Tysklands opdaterede genopretningsplan

– *Godkendelse*

KOM (2020) 0408, KOM (2023) 0037

Rådsmøde 3931 – Bilag 1 (samlenotat side 22)

EUU alm. del (20222) – Bilag 155 (udvalgsmødereferat side 289, senest behandlet i EEU 13/1-23)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Forberedelse af G20-møde for finansministre og centralbankchefer, 23.-24. februar 2023

– Godkendelse

Rådsmøde 3931 – Bilag 1 (samlenotat side 34)

Økonomiministeren: Det nye, indiske G20-formandskab afholder snart deres første G20-finansministermøde, hvor EU vil være repræsenteret ved det svenske formandskab og Kommissionen.

Ecofin-rådet skal fastlægge en fælles EU-holdning til G20-mødet. Den fælles EU-holdning ventes at opfordre til fortsat fordømmelse af Ruslands krig i Ukraine i G20-regi. Derudover ventes den fælles EU-holdning bl.a. at opfordre til påpasselig finanspolitik i lyset af den høje inflation, at man sikrer fødevarerikkerheden gennem internationalt samarbejde og arbejder for at fremme den grønne omstilling.

Theresa Scavenius: Jeg synes, det er et virkelig vigtigt instrument, at vi bruger alle disse internationale organisationer til at løfte disse dagsordener. Jeg er meget optaget af, at vi internationaliserer os og institutionaliserer os. Det er jo det, der under Donald Trumps valgperiode er blevet meget spredt. Desto mere vigtigt er det, at vi fra dansk side understøtter disse globale institutioner.

Der står, at vi skal implementere klimatiltag og arbejde for at fremme den grønne omstilling, men ofte mangler der handling bag ordene. Fremadrettet er vi nødt til at være mere konkrete. Hvad er rent faktisk den danske grønne handelspolitiske position? Svaret kan ikke nødvendigvis trylles ud af ærmet, men måske kan den nye arbejdsgruppe byde ind på det og udpege konkrete mærkesager, som G20-landene skal overbevises om, er rigtig gode idéer.

Økonomiministeren: Vi er lidt oppe i helikopteren, i forhold til hvad finansministrene taler om med hensyn til grønne løsninger. Men jeg skylder at sige, at der jo lige om lidt kommer et kæmpestort dansk handelsfremstød i Indien, som har til formål at vise, hvilke grønne løsninger vi har i Danmark. Nu kan Danmark jo ikke rejse rundt og vise hele verden, hvad man kan gøre på den grønne teknologi, men Danmark er et af de foregangslande i EU, der har været længst fremme med at sige, at en grøn udvikling ikke nødvendigvis betyder, at ens økonomi går i stå. Altså hele spørgsmålet om, hvorvidt det betyder, at man får social ustabilitet og andet, når man skal udvikle sig i en grøn retning. Vi har formålet at udvikle os i en grøn retning og er blevet rigere som samfund.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Teknisk gennemgang af US IRA

Formanden: Efter gennemgangen af US IRA (The U.S. Inflation Reduction Act) i går er det på som punkt nummer 13 i dag, så vi er i gang med at debattere det.

Kim Valentin: Jeg vil gerne rose økonomiministeren for at holde disse grundige formøder. Det giver en stor værdi, at man har tid til at forberede sig og få en meget kvalitativ dialog.

Theresa Scavenius: Jeg vil også gerne rose for, at disse møder bliver afholdt, så særlig os, der er nye i feltet, kan blive introduceret til det og komme lidt på efteruddannelse. Men hvad er det egentlig, US IRA består af? Vi skal jo til at begynde at kigge på det fra EU's side, og skal vi matche det? Inden vi begynder at gøre alle mulige ting, skal vi måske først finde ud af, hvad det rent faktisk er, amerikanerne gør, og hvilken konsekvens vil det have for deres økonomi. Folk trommer på en helt masse trommer, men måske er der også nogen, der har interesse i, at vi lige pludselig får en hel masse statsstøtteordninger, vi kan dele ud.

Måske skal vi være lidt mere kølige og få analyseret, hvad det egentlig er, amerikanerne har tænkt sig at gøre. Jeg er særlig interesseret i, hvor grønt det egentlig er. Som jeg typisk bemærker, kan altting efterhånden kaldes noget med grønt og grønne teknologier, men oftest er det et lidt mere modereret billede, når man kigger på detaljen. Spørgsmålet er derfor, hvor stor risiko der rent faktisk er for, at vores grønne teknologier i Europa flytter ud? Udvalget kan måske bede jer om at kigge på det og finde ud af, hvad amerikanerne gør.

Søren Søndergaard: Jeg vil også gerne sige tak for den fremragende tekniske gennemgang i går.

Økonomiministeren: Til Theresa Scavenius: US IRA er ikke på dagsordenen for dette rådsmøde, men jeg synes jo, det er en god idé at tage en mere grundig drøftelse om det her i Europaudvalget. Jeg glæder mig over, at I har sat det på dagsordenen. Jeg vil også gerne tilbyde, at vi kan facilitere at komme mere i dybden med problemstillingen omkring US IRA og de faktuelle ting i det. Jeg er også enig i, at man jo godt kan kalde noget grønt, som slet ikke er grønt. Hvilke kriterier lægger man til grund for det? Der er også forskellige politiske opfattelser af, hvad bæredygtighed er. Det er der både stor politisk diskussion om her på Christiansborg, men også landene imellem. Én ting er, hvad vi definerer som bæredygtighed i Danmark, noget andet er, hvordan man gør det i Letland eller Grækenland. Så det er sådan set en rigtig fin ting.

Sortlisten

Søren Søndergaard: Vi har fået et offentligt notat oversendt, og det skal I have tak for. Det er et endeligt svar på spørgsmål 21, og det er offentligt. Er det korrekt forstået?

Økonomiministeren: Det er et svar på et spørgsmål, men der er også sendt noget over fortroligt, så man skal passe på med, hvad man krydskører her. I respekt for fortroligheden, bør vi lukke for dørene.

Søren Søndergaard: Jeg citerer kun det, der er oversendt offentligt:

»Givet bl.a. den danske indsats er Tyrkiet forud for den aktuelle opdatering, som ventes vedtaget ifm. ECOFIN den 14. februar 2023, fortsat opført på observationslisten, trods det, at et stort flertal af EU-lande har vurderet og indstillet, at de substantielle tyrkiske fremskridt kan tale for at fjerne landet helt fra observationslisten.«

Det kunne jeg godt tænke mig en yderligere forklaring på. Er det ikke et udtryk for, at sortlisten desværre er et politisk redskab? Det er da temmelig interessant, at Tyrkiet ikke bliver overført fra observationslisten til sortlisten, men bliver på observationslisten, på trods af at landet gang på gang har fået advarsler. Vi kan ovenikøbet forstå, at der er lande, der helt vil fjerne dem.

Grundproblemet er jo ikke ændret. Man kan sige, at den politiske vilje er ændret, eller at de har vist mere forhandlingsvillighed, men det har de jo altså gjort fem gange, hvor man har truffet beslutning om at bevare dem på observationslisten uden at sætte dem på sortlisten, selv om de ikke opfylder kriterierne. Derfor vil jeg gerne have ministerens kommentar på, om det ikke er et kæmpestort problem, at vi tilsyneladende har en sortliste i EU, der ikke bygger på objektive kriterier, men ser meget lemfældigt på opfyldelse af objektive kriterier?

NOT **Økonomiministeren:** Der er tale om objektive regler og kriterier. Jeg vil gerne komme med et mere uddybende skriftligt svar, helst fortroligt, da jeg så vil kunne komme med flere informationer, men det er jo ikke min beslutning. Jeg tror bare, at det ville kunne danne genstand for en bedre diskussion. Desuden kunne svarene på nogle af Søren Søndergaards spørgsmål af nogle lande opfattes, som om jeg blander mig i deres anliggender.

6. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indsamling og videregivelse af data i forbindelse med korttidsudlejning af indkvartering og om ændring af forordning (EU) 2018/1824

KOM (2022) 0571 – Bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (20222) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (20222) – Bilag 155 (udvalgsmødereferat side 294, senest behandlet i EEU 13/1-23)

Ministeren for landdistrikter: Denne sag handler om Europa-Kommissionens forslag til en forordning om korttidsudlejning, som har til hensigt at styrke medlemslandenes adgang til korttidsudlejningsdata. Udvalget blev sidst orienteret om sagen den 13. januar 2023. I dag fremlægger jeg sagen for at indhente et forhandlingsmandat.

Baggrund for forslaget

Europa-Kommissionen offentliggjorde den 7. november 2022 sit forslag til en forordning om indsamling og videregivelse af data i forbindelse med korttidsudlejning af indkvartering og om ændring af forordning (EU) 2018/1724.

Kommissionen har fundet det væsentligt at fremsætte forslaget, fordi korttidsudlejning af indkvartering er en voksende del af turismesektoren i Europa, og udlejningsaftrykket har fået øget betydning for bl.a. boligmarkedet, turismen og deleøkonomien i særligt de større byer.

Medlemsstater på tværs af EU har af den grund indført national regulering af korttidsudlejning, som bl.a. omfatter registreringsordninger for udlejere og dataudleveringsaftaler mellem myndighederne og udlejningsplatformene.

Registreringsordningerne varierer dog i stort omfang fra land til land, og nogle steder endda også lokalt og regionalt. Registreringsordningerne kan derfor være svært gennemskuelige og udgøre en administrativ belastning for korttidsudlejerne.

Myndighedernes stadig flere anmodninger om data om korttidsudlejning fra udlejningsplatformene udgør tilsvarende en administrativ byrde for især de internationale udlejningsplatforme. Mange udlejningsplatforme afviser af den årsag at udlevere data om korttidsudlejning.

Derfor er mange medlemsstater i EU udfordrede i deres adgang til pålidelige data om korttidsudlejning, som de kan anvende til at håndhæve eksisterende regler til udvikling af ny lovgivning eller andre initiativer på området for korttidsudlejning.

Indholdet af forslaget

Forslagets overordnede formål er derfor at harmonisere og skabe gennemsigtighed i medlemsstaters indsamling og deling af større mængder data om korttidsudlejning, som netop vil kunne anvendes til at håndhæve nationale regler og til udvikling af ny lovgivning eller andre initiativer på området for korttidsudlejning.

Som jeg tidligere har redegjort for, indebærer forslaget en valgfrihed for den enkelte medlemsstat, som selv kan beslutte, om man ønsker at stille krav om indsamling og deling af data om korttidsudlejning. Medlemsstater, som ikke stiller disse datakrav, bliver altså ikke omfattet af forpligtelserne i forordningen.

De medlemsstater, der derimod vælger at stille krav om indsamling og deling af data om korttidsudlejning, vil blive forpligtet til at udvikle og vedligeholde it-infrastruktur til en national digital registreringsordning til udlejerens registrering og et nationalt digitalt kontaktpunkt til udlejningsplatformenes deling af data om korttidsudlejning med myndighederne.

Forslaget vedrører korttidsudlejning af helårsboliger, værelser, sommerhuse osv., som udlejes via platforme.

I forslaget har Kommissionen desuden lagt vægt på, at de enkelte medlemsstater fortsat selv kan bestemme de overordnede regler for byplanlægning og anden national lovgivning om korttidsudlejning.

De nuværende danske korttidsudlejningsregler (sommerhusloven)

I Danmark er korttidsudlejningsreglerne fastsat i sommerhusloven. Det gælder både de almindelige regler, som skal forhindre erhvervsmæssig udlejning af bl.a. sommerhuse, og de såkaldte airbnb-regler fra 2019, som fastsætter et udlejningsloft ved udlejning af egen fulde helårsbolig.

Mit ministerie har vurderet, at den nuværende danske tilsynspraksis efter sommerhusloven ikke udløser forordningsforpligtelserne til bl.a. udvikling og vedligehold af ny it-infrastruktur. Baggrunden for det er, at der i dag ikke er noget krav i sommerhusloven, som forpligter udlejere eller udlejningsplatformene til at indsamle eller dele oplysninger om udlejningsomfang, når tilsynsmyndighederne i konkrete sager anmoder om oplysninger.

Da loven ikke indeholder et krav om deling af oplysningerne, afviser udlejningsplatformene dog i dag i langt de fleste tilfælde myndighedernes anmodninger om oplysninger. Tilsynsmyndigheden indhenter derfor i stedet oplysninger om lejeindtægter hos Skatteforvaltningen med henblik på at kunne træffe afgørelse på et mere oplyst grundlag. Det er dog kun i få af disse sager, at de indhentede oplysninger er brugbare, idet oplysningerne om lejeindtægter som udgangspunkt ikke i sig selv kan danne tilstrækkeligt grundlag for at kunne dokumentere en overtrædelse af sommerhuslovens regler.

Det er regeringens vurdering, at de indhentede data vil kunne bidrage til viden om korttidsudlejnings betydning for bl.a. boligmarkedet og turisme. En systematisk adgang til data om korttidsudlejning vil, hvis det indføres, desuden kunne styrke og effektivisere tilsynet med de danske korttidsudlejningsregler betydeligt.

Regeringen finder det på den baggrund relevant, at det efter forventet vedtagelse af forordningen undersøges nærmere, om Danmark skal implementere forordningsforpligtelserne ved at indføre krav om indsamling og deling.

Forventninger til andre landes holdninger

Som det sidste inden jeg går videre med selve forhandlingsoplægget, vil jeg nævne, at møderne i

rådsarbejdsgruppen har afspejlet en generel opbakning til forslaget fra de fleste andre medlemsstater.

Forhandlingsoplægget

Regeringen støtter forordningsforslagets overordnede formål om at skabe harmonisering og transparens for indsamling og deling af store mængder data på det indre marked for korttidsudlejning.

I forhandlingerne lægger regeringen

- stor vægt på, at forordningens forpligtelser kan indføres fleksibelt. Dermed vil medlemsstater, der fra sag til sag indsamler data om korttidsudlejning, som udlejningsplatformene ikke efter loven er forpligtet til at udlevere, ikke forpligtes til implementere forordningen eller udvikle ny it-infrastruktur.
- vægt på, at medlemsstaterne ikke forbydes at anvende data indsamlet gennem det digitale kontaktpunkt til anden lovhåndhævelse end den, der vedrører korttidsudlejning, så længe videredelingen sker i overensstemmelse med reglerne for beskyttelse af persondata og anden relevant national lovgivning i medlemsstaterne.
- vægt på, at medlemsstaterne sikres inddragelse og indflydelse i udformningen af eventuelle gennemførelsesretsakter om fælles tekniske specifikationer for det digitale kontaktpunkt og den digitale registreringsprocedure, som Kommissionen måtte ønske at vedtage i medfør af forordningen.
- vægt på, at medlemsstaterne via it-infrastrukturen kan modtage oplysninger om antallet af overnattende gæster og gæsternes nationalitet fra udlejningsplatformene.

Afslutningsvis vil jeg blot nævne, at det svenske formandskab sendte første kompromisforslag ud den 27. januar 2023, og at det er regeringens vurdering, at kompromisforslaget ligger inden for linjen af det forhandlingsoplæg, som jeg netop har præsenteret jer for.

Niels Flemming Hansen: Det Konservative Folkeparti bakker op om forhandlingsoplægget.

Søren Søndergaard: Kommissionens udgangspunkt for denne forordning er spørgsmålet om det indre marked, og derfor har man valgt artikel 114 (TEUF). Man skriver direkte: »Myndighedernes stigende anmodninger bliver af udlejningsplatformene oplevet som en stor administrativ byrde for især multinationale udlejningsplatforme«. Man kunne i stedet have taget udgangspunkt i skattelovgivningen eller noget andet og undgået artikel 114. Problemet med 114 er jo totalharmonisering, som betyder, at de enkelte lande ikke kan stille skrapere krav, hvis man måtte ønske det. Vil ministeren bekræfte det?

Enhedslisten vil opfordre regeringen til at arbejde for en minimumsharmonisering. Vi er klar over, at man ikke står særlig stærkt, hvis der er et kæmpe flertal for totalharmonisering. Men skulle det ske, at Danmarks stemme måtte blive afgørende, skal regeringen lægge afgørende vægt på, at det bliver minimumsharmonisering. Det betyder, at regeringen vil kunne stemme for, hvis Danmarks stemme ikke er afgørende. Det er et forsøg på at lave et kompromis, og med det kompromis ville vi kunne støtte forhandlingsoplægget.

Alexander Ryle: Liberal Alliance støtter forslaget, men vi så hellere, at der blev oprettet én central dataportal, i stedet for at hvert land skal opfinde deres egen, så man ender med 27 forskellige data-systemer, som platformene skal tilpasse sig. Hver eneste teknisk forskel i de nationale systemer vil jo kræve en dedikeret produktløsning fra platformens side, hvilket vil medføre betydelige omkostninger til overholdelse af reglerne. Medlemsstaterne vil også kunne drage fordele af en enkel og effektiv løsning til styring og rapportering af korttidsudlejning. Så vi forstår ikke helt, hvorfor hvert enkelt land skal lave sit eget system. Kan regeringen bakke op om, at man laver et fælles system på EU-niveau?

Desuden er vi skeptiske over for prisestimatet på 16-28 mio. kr. til udvikling af selvstændig it-infrastruktur fra bunden. Vi er tidligere gået over tid og budget i forbindelse med udvikling af it-systemer, og det er ikke engang dem alle sammen, der kommer til at virke i sidste ende.

Liberal Alliance mener også, at der bør være proportionalitet i de data, man efterspørger, sådan at man ikke beder om alt muligt andet end akkurat det, man har brug for til håndhævelse af korttidsudlejning. Det er oplagt at lave et fælles EU-udkast til, hvilke data man indsamler, sådan at hvert land ikke finder på særønsker, som hæmmer det frie marked for korttidsudlejning.

Som jeg kan læse i samlenotatet, mener regeringen, det er vigtigt, at man kan anvende data til anden håndhævelse end vedrørende korttidsudlejning. Hvad ønsker regeringen at anvende den indsamlede data til? Mange af disse platforme rapporterer allerede til Skattestyrelsen, Danmarks Statistik og Eurostat, så der indsamles jo en del data. Men hvad vil regeringen bruge dataene til ud over håndhævelse af korttidsudlejning?

Forventer regeringen overhovedet at gøre brug af ordningen, såfremt den skulle blive vedtaget, som den ligger i dag?

Marianne Bigum: Regeringen skriver, at det i de videre forhandlinger er vigtigt, at

»medlemsstaterne ikke forbydes at anvende data indsamlet gennem det digitale kontaktpunkt til anden lovhåndhævelse end vedrørende korttidsudlejning, så længe videredelingen sker i overensstemmelse med GDPR samt relevant national lovgivning i medlemsstaterne«.

Præcis hvad mener regeringen med den formulering?

Regeringen skriver, at man vil viderelede data, så længe det sker i overensstemmelse med GDPR samt relevant national lovgivning. Vil regeringen sikre, at det sker i overensstemmelse med intentionen i GDPR og princippet om dataminimering samt respekt for retten til privatliv?

Ministeren for landdistrikter: Til Søren Søndergaard: Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 114, fordi man vurderer, at det skal være vedtages ved kvalificeret flertal. Det er ved at blive implementeret i DAC7 på skatteområdet. Det kan også være årsagen til, man ikke gør det på skatteområdet. Man gør det med hjemmel i artikel 114, da det er et tilsynsforlag og ikke et skatteforlag.

Vi har ikke planlagt at implementere dette i Danmark på nuværende tidspunkt. I forbindelse med evalueringen af deleøkonomistrategien vil vi vurdere, om vi har brug for at implementere dette. Vi vedtog jo en stor deleøkonomisk aftale for en række år siden, og det var intentionen, at vi gerne

ville indhente oplysninger om overnatninger, men det går ikke særlig godt. Det vil implementeringen af denne forordning give os bedre muligheder for.

Overordnet set er det fornuftigt med fælles rammer for dataindsamling i Europa. Vi har en interesse i, at vi får de oplysninger, vi beder om. Det gør vi ikke i dag, fordi der ikke er nogen fælles rammer. Derfor er det en fordel for os, hvis vi gør det efter fælles regler – Danmark er trods alt et lille land. Vores vurdering er, at det vil være en klar forbedring for Danmarks muligheder for rent faktisk at føre tilsyn, hvis vi vælger at gøre det. Vi har ingen planer om aktuelt at indføre dette, men det kan sagtens være, at vi i forbindelse med evalueringen af deleøkonomiaftalen bliver enige om, at vi også ønsker at gøre det. Det er vores vinkel på det.

Alexander Ryle spørger, om ikke der kan være 1 platform i stedet for 27 forskellige platforme. Det bliver ofte diskuteret i EU, for hvorfor skal vi opfinde den dybe tallerken 27 gange? Men det er min erfaring fra min tid som skatteordfører, at der ikke laves fællesløsninger fra EU's side på sådan nogle ting. Det vil nok også krænke vores ret til at bestemme selv, hvordan vi gør det. Derfor tror jeg, det er meget fornuftigt, at vi gør det på denne måde. Det forhindrer os ikke i at samarbejde med hinanden, men det bliver ikke påtvunget oppefra, og det tror jeg egentlig er en meget fin løsning.

Hvad vil det koste? Vi har foretaget forskellige vurderinger af det. I kan jo se, hvad vurderingen er i første omgang. Du har fuldstændig ret i, at det er svært at spå om, hvad sådan noget kommer til at koste. Det er vores bedste bud, og jeg tror også, det er et relativt konservativt bud. Jeg håber da, at det kan gøres billigere, men vi kigger først nærmere på det, hvis vi beslutter at implementere det i Danmark.

Proportionalitet er også noget af det, vi ville kigge på, hvis vi rent faktisk besluttede os for at indføre det. Med denne forordning har vi muligheden for at gøre det efter nogle fælles regler, men jeg vil mene, at vi skal tage det til den tid, hvis vi skal implementere det i Danmark.

Alexander Ryle og Marianne Bigum spørger, hvad man ellers vil have mulighed for at bruge data til. Jeg ved ikke, præcis hvad vi har til hensigt at bruge dem til, men det kunne f.eks. være i forbindelse med skattekontrol eller risiko for social snyd. Vi har dog ikke drøftet mulighederne, da vi endnu ikke har besluttet at implementere det, så jeg siger det på baggrund af, hvad jeg formoder.

Til Marianne Bigum: Forordningen vil blive gennemført under hensyntagen til beskyttelse af persondata – selvfølgelig skal vi leve op til de regler, der er.

Formanden: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten har ytret sig imod det.

FO Punkt 6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om harmoniserede regler om fair adgang til og anvendelse af data (dataforordningen)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2022) 0068 – Bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (2022) – Bilag 205 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (2022) – Bilag 81 (udvalgsmødereferat side 81, senest behandlet i EUU 25/11-22)

Digitaliserings- og ligestillingsministeren: Forslaget blev offentliggjort i februar 2022 og blev forelagt udvalget til orientering den 19. maj 2022 og senest i forbindelse med forelæggelsen af tele-rådsmødet i december 2022.

Til en start vil jeg beklage den forsinkede oversendelse af samlenotatet. Jeg håber, at I har haft nok tid til sætte jer ind materialet.

Forslagets indhold

Formålet med dataforordningen er at gøre EU førende i den globale dataøkonomi. Det er et omfattende forslag med en række tiltag, der tilsammen skal give bedre adgang til data for forbrugere, virksomheder og offentlige myndigheder, og som skal sikre retfærdighed i fordelingen af den værdi, der kan udledes af data. Det skal bl.a. adressere det datamonopol, mange techgiganter i praksis har. En øget datadeling i det indre marked skal ses som en mulighed for at fremme datadrevne løsninger, og noget, der vil bidrage til at løse samfundets problemer, f.eks. klimaudfordringen.

Forslaget giver for det første forbrugere, virksomheder og offentlige myndigheder gratis adgang til data fra deres forbundne produkter. Eksempelvis vil en forbruger kunne få adgang til sin bils tekniske data, så han eller hun kan få den repareret hos andre end producenten. Og virksomheder kan få adgang til data fra deres maskiner, så de kan optimere deres produktion. Andre eksempler kan være, at virksomheder kan blive klogere på, hvor det er optimalt at opsætte vindmøller. Og fragtfirmaer kan reducere deres benzinforbrug på baggrund af data fra bilernes kørehastighed og motorens tilstand.

For det andet opstiller forslaget rammer for situationer, hvor virksomheder pålægges at dele data med andre virksomheder. Hensigten er at sikre, at adgang til data baseres på retfærdige, rimelige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår. F.eks. oplever virksomheder – og særlig SMV'er – at de ikke kan indgå en aftale om dataadgang, medmindre de accepterer vilkår om, at de kun inden for begrænsede tidsrum kan tilgå data, eller at den anden part uden varsel kan opsige aftalen eller øge prisen. For det tredje skal forslaget gøre det lettere for kunder at flytte deres data fra en cloudtjeneste til en anden. I dag oplever nogle kunder, at cloududbydere kræver høje gebyrer og stiller kontraktmæssige hindringer i vejen for, at kunden kan skifte leverandør. Det vil forslaget adressere ved, at der stilles minimumskrav til cloudtjenesters kontrakter. Udformningen af tekniske standarder skal sikre at data kan flyttes og genanvendes på tværs af sektorer og systemer, heriblandt cloudsystemer.

For det fjerde skal forordningen sikre, at offentlige myndigheder kan indhente og anvende data fra virksomheder, når de har et ekstraordinært behov. Det kan eksempelvis være i offentlige nødsituationer, som vi så under covid-19.

Forhandlingssituationen

Det er forventningen, at det svenske EU-formandskab vil gå efter en generel indstilling i starten af marts 2023. Som følge af forhandlingerne i Rådet er der sket en række ændringer af forslaget. Eksempelvis har man skabt klarhed over definitionerne og anvendelsesområdet samt hvilke data, der skal deles. Man har også ændret i kravene til cloudtjenester for at gøre dem teknisk realiserbare og for at gøre det lettere for en kunde at anvende flere cloudtjenester samtidig. Set fra dansk side bevæger Rådets tekst sig i den rigtige retning. Bl.a. er der formuleret mere teknisk realistiske krav til cloudtjenester, og generelt er teksten blevet mere klar.

Forhandlingsoplæg

Og nu til forhandlingsoplægget, som jeg håber I vil støtte, så regeringen kan påvirke forhandlingerne i Rådet:

- FO** Regeringen lægger stor vægt på, at forordningens initiativer understøtter en effektiv, ansvarlig og sikker adgang til og anvendelse af data, som skaber reel værdi for borgere og virksomheder. Og hvor byrderne for virksomheder og offentlige myndigheder står mål med formålene, herunder at der ikke pålægges virksomhederne unødige byrder.

Regeringen mener, at det kun er rimeligt, at brugere får adgang til de data, de selv er med til at skabe. Derfor lægger regeringen stor vægt på, at brugere af netværksforbundne produkter og tilhørende tjenester – uanset størrelsen på producenten – får en adgangsret til de data, der genereres af de produkter, de ejer, lejer eller leaser.

Samtidig er det vigtigt for regeringen, at forordningen ikke får negative konsekvenser for dataøkonomien. Regeringen lægger derfor stor vægt på, at incitamentet til at indsamle og lagre data fra netværksforbundne produkter ikke fjernes. Og at en omfordeling af data genereret fra flere parter baseres på klare vilkår og gennemsigtighed, herunder vilkår for at kræve godtgørelse for obligatorisk datadeling.

I forhold til horisontale rammer for obligatorisk datadeling lægger regeringen stor vægt på, at disse er klare, ikkediskriminerende og fair, og at de tager hensyn til fortroligheden af forretningshemmeligheder.

I den forbindelse lægger regeringen stor vægt på, at incitamenterne for virksomheder til at investere i berigelse af data ikke fjernes. F.eks. skal virksomhederne ikke tvinges til at dele data, de har investeret i at berige, uden tilstrækkelig kompensation.

For så vidt angår cloudtjenester lægger regeringen stor vægt på, at forslaget gør det lettere for forbrugere, virksomheder og offentlige myndigheder at skifte cloudtjeneste gennem øget såkaldt dataportabilitet, og at kravene bliver teknisk mulige at efterleve, også for større og mere komplekse it-løsninger.

Regeringen finder det vigtigt, at det i samfundsmæssige kriser bliver muligt for offentlige myndigheder at få adgang til virksomhedsdata til gavn for almenvellet. Regeringen lægger dog stor vægt på, at offentlige myndigheders adgangsret til virksomhedsdata ved ekstraordinært behov afgrænses til de situationer, hvor der foreligger et specifikt formål på baggrund af en offentligt erklæret nødsituation.

I den forbindelse lægger regeringen stor vægt på, at adgang til og indsamling af oplysninger skal ske gennem en rimelig, forudselig og transparent proces. Mikro-, små og mellemstore virksomheder bør ikke undtages forpligtelser til at dele data med offentlige myndigheder i offentlige nødsituationer.

Når virksomheder indgår aftaler om frivillig datadeling, er magtbalancen ofte skæv, så den ene part ensidigt kan fastlægge vilkårene. Regeringen lægger derfor vægt på, at der etableres horisontale rammer, der skal beskytte mikro-, små og mellemstore virksomheder mod urimelige vilkår for datadeling, hvor den konkrete udformning af rammerne opnår den rette balance mellem at favne potentielle urimelige vilkår og give tilstrækkelig juridisk klarhed.

I den sammenhæng lægger regeringen også vægt på, at alene de kompetente myndigheder i den medlemsstat, en dataindehaver er etableret i, bør kunne kræve data stillet til rådighed. Så adgang til data på tværs af grænser går igennem de nationale myndigheder.

Regeringen mener, at det er nødvendigt at fremme datadeling på tværs, f.eks. i forbindelse med skifte mellem cloudtjenester og i forbindelse med etableringen af de kommende fælles europæiske dataområder. Derfor lægger regeringen vægt på, at systemer og tjenester, der kan behandle, dele og give adgang til data, bygger på harmoniserede standarder for interoperabilitet. Interoperabilitet betyder, at systemer på tværs af hinanden skal kunne tale sammen.

Med blik for forslaget krav til beskyttelse mod tredjelandes ulovlige adgang til data opbevaret i cloudløsninger lægger regeringen vægt på, at tiltag til at fremme den europæiske dataøkonomi skal kunne fungere i den globale økonomi og respektere internationale samarbejdspartnere og handelsaftaler.

Endelig lægger regeringen vægt på, at der opstilles rammer, der kan sikre effektiv håndhævelse, samtidig med at der ikke indføres unødige omkostninger for det offentlige i forbindelse med tilsyn og håndhævelse. Regeringen finder, at der kan blive behov for, at sager af en vis størrelse eller grænseoverskridende karakter håndteres af et EU-tilsyn.

Niels Flemming Hansen: Danmark er et iværksætterland, og det undrer mig, at man vil lægge en byrde på SMV'erne. Det bryder jeg mig ikke om. Kan man lægge nogle incitamenter ind, således at dataøkonomien i Europa bliver større, så det er attraktivt for de små virksomheder at leve op til denne forordning? Det er jo tungt for en virksomhed at skulle ind i dette regime, uden at det har økonomi for virksomheden.

Theresa Scavenius: Dataøkonomi er en ny ting, og derfor er det rigtig dejligt, at vi har fået en digitaliseringsminister, som kan fokusere på området, for det er et kæmpestort felt. Der er mange spændende aspekter i det, men det kræver også, at vi holder tungen lige i munden.

Det er vigtigt at diskutere, for hvem vi gør dette. Er det for borgerne? Vi skal tænke os grundigt om. Det lyder på ministeren, som om det handler om borgerhensyn, men man skal heller ikke overdrive det. Det er ikke alle borgere, der kan overskue alle de data.

Det er enormt energikrævende at lagre store mængder data. Kan man overveje forældelsesfrister, så der også slettes data?

Myndigheders tilgang til private virksomheders data i offentligt erklærede nødsituationer handler om noget helt andet end borgerhensynet. Der skal arbejdes på en skarpere og mere restriktiv definition af, hvad en nødsituation er, og hvem der kan definere, hvornår vi står i en nødsituation. Vi kunne foreslå en komité bestående af faglige eksperter og myndigheder, som vi også har i epidemisystemer, hvor man igangsætter et apparat i tilfælde af nødsituationer. Vi skal huske på, at vi har lande i EU, som går i autoritære retninger. Hvis Viktor Orbán får retten til at erklære en offentlig nødsituation, kan han få adgang til alle data i Ungarn, og det ønsker vi jo ikke. Der skal være juridiske eller faglige belæg for at igangsætte lige præcis den artikel.

Søren Søndergaard: Er det korrekt forstået, at dette indebærer en indskrænkning af offentlige myndigheders mulighed for at få stillet data til rådighed, når det gælder almenvellet? Ministeren snakker om et ulige forhold. Hvad er det ulige forhold? Kan vi få et konkret eksempel på et problem?

KL (Kommunernes Landsforening) skriver i deres høringsvar, at

»forslaget er uklart i forhold til roller og konsekvenser for offentlige myndigheder, herunder kommunerne og de data, som kommunerne behandler. Særligt er det uklart, om offentlige myndigheder kan og i givet fald i hvilket omfang de vil være omfattet af begreberne »udbydere af databehandlingstjenester« og »dataindehaver«

Kan ministeren opklare det spørgsmål?

I Enhedslisten har vi det helt generelt stramt med forslaget, bl.a. på grund af de delegerede retsakter, som vi ikke bryder os om. Det er et problem, at man overleverer delegerede retsakter til ikke-valgte organer.

Digitaliserings- og ligestillingsministeren: Til Niels Flemming Hansen: Det er en bekymring, som regeringen deler på lange stræk, og jeg har også noteret de høringsvar, der er kommet ind. Det er vigtigt at sikre små og mellemstore virksomheder mod for store administrative byrder. Vi mener principielt ikke, det vil være rigtigt at undtage små og mellemstore virksomheder fra forordningen, fordi det er vigtigt, at man som bruger – og i øvrigt også som virksomhed – har adgangsret til de data, man selv eller sine egne produkter genererer. Der er delte meninger om det, men det kan også være en fordel for små og mellemstore virksomheder at være omfattet, fordi det gør dem lige så attraktive som andre virksomheder, og derfor mener vi, at det er det rigtige at have dem med. Det er vigtigt, at der bliver sikret en passende compensation. Regeringen lægger vægt på, at små og mellemstore virksomheder skal have ordentlige vilkår, så der stadig væk er incitament til at berige og investere i data. De incitament må ikke fjernes, og vi mener, vi har dækket det godt af i forhandlingsoplægget.

Hvad angår salg af data: Denne forordning kan jo sådan set være en fordel for små og mellemstore virksomheder, som kan få adgang til deres egne data fra andre virksomheder, som de så kan bruge til at skabe en forretning. Man skal forstå dette som en mulighed for at oparbejde en dataøkonomi for flere virksomheder. Det skulle gerne give en bedre økonomi samlet set og give nye forretningsmuligheder.

Til Theresa Scavenius: Det er korrekt, at det er et borgerhensyn, at man kan få data om en selv. Det kan være data i ens cloud, hvis man ønsker at flytte sine data til en anden cloud. Det kan også

være data relateret til ens bilkørsel – der bliver lagret en masse data, når man bruger den. Disse data kan du tage med til dit værksted. Virksomhederne får samme mulighed, nemlig at få de data, der bliver genereret af de produkter, de selv producerer og sælger. Det giver mulighed for at udvikle nye produkter og måske finde nogle løsninger på de klimaudfordringer, vi har, f.eks. ved at være bedre til at måle energiforbrug, tænde og slukke automatisk osv.

Det er rigtigt, at det kræver mere energi at lagre mere data, men forordningen skulle også gerne være med til at effektivisere, så man kan spare energi ved netop at have mere tilgængelig data.

Theresa Scavenius spørger også, om data skal slettes igen. Det er kun data, som ikke er forældet, som er omfattet af denne forordning. Regeringen arbejder på, at der kan stilles krav til virksomheder om en dataopbevaringspolitik om, hvornår man sletter data igen.

Til spørgsmålet om offentlig nødsituation, og hvordan man erklærer det: Det skal være en offentlig erklæret nødsituation, og det er staterne, der erklærer den offentlige nødsituation. Der arbejdes på, at man laver en national sikkerhedsmekanisme til at vurdere, om det er en erklæret nødsituation. Eksempler på en nødsituation er covid-19 og naturkatastrofer – oversvømmelser eller jordskælv eksempelvis.

Theresa Scavenius: Den nationale mekanisme skal skrives ind i forordningen på en eller anden måde, så f.eks. Orbán ikke kan udnytte dette nye regelsæt til at tage data fra sin egen befolkning. Har vi sikret os mod, at de nationale regeringer kan misbruge det? En national mekanisme lyder rigtig godt, men vi skal være sikre på, at det kommer med her, så vi ikke først lapper på efterfølgende.

Digitaliserings- og ligestillingsministeren: Det er der taget højde for i forordningen. En forespørgsel på at få udleveret data fra en virksomhed i et andet land skal gå igennem det lands myndigheder, som skal erklære, om det er en nødsituation, så man kan få adgang til den data. Det er skrevet ind i Rådets tekst i kapitel 7, og i forhandlingsoplægget skriver vi, at det skal være en offentligt erklæret nødsituation.

Søren Søndergaard spørger, om dette indskrænker de offentlige myndigheders muligheder for at få data. Det gør det ikke, det er lige modsat. Man får mulighed for at få data i en offentligt erklæret nødsituation.

Der bliver også spurgt til, om der er nogle ulige vilkår i dag. Det er det, der ofte opleves. Ofte ligger de største virksomheder inde med meget brugbar data, og de små virksomheder er dårligt stillede i forhandlingerne om at få adgang til de data. Magtbalancen er altså skæv. De større virksomheder kan ofte ensidigt fastlægge vilkårene for samarbejdet, og vi vil gerne sikre, at små virksomheder ikke bliver trynet og stillet urimelige vilkår, når de indgår kontrakter om datadeling. Derfor vil vi indføre en regel om, at kontrakter om adgang til og brugen af data ikke er bindende for mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, hvis vilkårene er urimelige.

Søren Søndergaard spørger også ind til KL's hørings svar. Vi vil arbejde for at opnå mere klarhed om myndighedernes opgaver, og vi er nået langt med Rådet, som det ser ud lige nu.

Alexander Ryle: Forslaget er lidt tungt. Jeg er glad for, at jeg også er it-ordfører og derfor måske har lidt bedre forudsætninger for at forstå, hvad der står, end jeg ellers havde haft, hvis jeg kun var EU-ordfører.

Som ministeren kommer ind på, er der en række fordele ved forslaget for forbrugere og erhvervsforbrugere, der anvender IoT-produkter (Internet of Things). De vil kunne drage fordele af reparations- og vedligeholdelsestjenester – også andre end producentens. Derfor er Liberal Alliance overordnet set positive over for forslaget, men jeg synes, at der stadig er en del uklarheder. Jeg er enig i det, som Niels Flemming Hansen siger om små og mikrovirksomheder – det pålægger dem en masse byrder at være omfattet af denne forordning. Vil man som lille eller mikrovirksomhed kunne være en del af forordningen, hvis man mener, at det er en fordel, men uden at det er et krav?

Der er en del uklare definitioner. Hvad er en »relateret tjeneste« til et IoT-produkt f.eks.? Ministeren kommer også med nogle konkrete eksempler på typer af data: biler i forhold til reparation, maskiner i forhold til vedligehold, køretøjer i forhold til brændstof. Men jeg synes ikke, jeg kan finde en klar definition i materialet. Ministeren sagde, at der er en klar definition, så vil ministeren uddybe det?

Der er også andre definitioner, der ikke er så klare, f.eks. af »udbydere af databehandlingstjenester« og »dataindehaver« – vil f.eks. offentlige myndigheder være omfattet af de begreber?

Marianne Bigum: Jeg bemærker, at regeringen finder det vigtigt at afgrænse, hvornår offentlige myndigheders adgang til virksomhedsdata må gøre sig gældende. Det er Socialistisk Folkeparti positive over for. Vi mener, at grundlæggende borger- og forbrugerrettigheder skal vægtes med fokus på gennemsigtighed, anvendelighed, ret til privatliv og egen data. Det er vigtigt, at borgerne og forbrugerne står stærkt over for virksomheder og stat, og derfor mener vi, at regeringen fortsat bør lægge vægten her i forhandlingerne.

Jeg vil bemærke, at Forbrugerrådet TÆNK er positive over for forslaget, men de lægger også vægt på vigtigheden af en effektiv håndhævelse, og de minder om, at forslaget skal sikre, at forbrugerne ikke kan samtykke sig ud af grundlæggende databeskyttelsesregler. Det er særlig vigtigt at tage med, for det er jo det, vi ser derude lige nu.

Udgangspunktet for forordningen er, at den skal danne et fundament for udvikling af teknologi og tjenester til fremme af vækst, innovation og konkurrenceevne. Det lyder alt sammen rigtig godt, men kan ministeren give et godt eksempel, hvor forordningen kunne tænkes at komme en SMV til gavn og danne grundlag for nye forretningsmodeller, vækst og innovation?

Theresa Scavenius: Kapitel 7 handler om internationale overførsler. Jeg spørger til kriterier for at erklære offentlig nødsituation, og hvem må erklære det? Hvis vi ikke kan komme det nærmere, synes jeg, vi skal argumentere for, at denne del af forordningen ikke hører hjemme her. Ellers risikerer man at åbne en kæmpe ladeport, som vi også så i forbindelse med covid-19-lovgivning. Det er sindssygt farligt, det må vi altså ikke gøre. Definitionen skal være helt restriktiv, så der ikke kan fortolkes på det, og der skal være nogle virkelig gode argumenter for at erklære offentlig nødsituation, og der skal være en form for faglig, juridisk vurdering indover. Det kan jeg stadig ikke se, fordi kapitel 7 handler om noget helt andet, nemlig overførsler i internationale sammenhænge. Jeg vil appellere til, at vi virkelig fokuserer på det, sådan at vi ikke kommer til at snige noget med ind ad bagdø-

ren, hvor hensigten måske var fin, men hvor man pludselig har indført en artikel, som kan misbruges. Jeg stadfæster det, fordi der er lande, der kan finde på at misbruge den slags artikler, og det skal vi ikke give dem muligheden for.

Digitaliserings- og ligestillingsministeren: Til Alexander Ryle: Vi mener, at små og mellemstore virksomheder skal være med i forordningen og have en forpligtigelse til at dele IoT-data, fordi det principielt bør være sådan, at man som bruger og virksomhed har adgang til at få de data, som er skabt ved brug af ens egne produkter og handlinger. Det kan også for virksomheder være en ulempe, hvis ikke de er omfattede af forordningen, fordi det gør det mindre attraktivt for brugere at købe deres produkter, hvis ikke det er på lige vilkår. Vi er med på, at der er delte holdninger til det, og vi må sikre en ordentlig balancegang. Vi deler bekymringen, og vi har derfor skærpet retorikken omkring netop at sikre beskyttelsen af små og mellemstore virksomheder. Det er rigtigt, at der er administrative byrder forbundet med at gøre data tilgængelig, og derfor er en passende kompensation vigtig, samt at det ikke gælder data, som virksomheden har beriget, men kun data, som brugeren ellers virksomhedens produkter selv har skabt. Vi synes, vi har fået hegnet det godt ind med forhandlingsoplægget. Det svarer også på dit spørgsmål om definitionen af, hvilken type data der skal deles.

Offentlige myndigheder er ikke »udbydere af databehandlingstjenester« eller »dataindehavere«.

Til Marianne Bigum: Jeg er enig i, at det er vigtigt med effektiv håndhævelse og tilsyn. Der kan jo være tilfælde, hvor det er svært for små medlemsstater at håndhæve reglerne, særlig over for store techvirksomheder. Her er det også vigtigt at sikre et samarbejde mellem myndighederne, og det er med i forordningen.

Et eksempel på, hvad vi får ud af denne dataforordning, kan være data lagret i en cloudløsning. Hvis man ønsker at skifte til en anden udbyder, der kan give et bedre produkt eller en bedre pris, kan man få hevet sine data ud og overføre dem til den anden løsning. Det kan også være landbrugsvirksomheder, hvor landbrugsmaskiner genererer data om driften på marken, og de data kan man bruge til at effektivisere arbejdet, så man kan bruge nogle færre ressourcer.

Til Theresa Scavenius: Jeg nærmer mig at forstå spørgsmålet. Det handler om, at det skal være en offentligt erklæret nødsituation, f.eks. i tilfælde af naturkatastrofer. Regeringen arbejder for at afgrænse offentlige myndigheders adgang til virksomhedsdata, men der er forskellige holdninger til det. Nogle lande har ønsket at bevare eller udvide adgangsretten til data fra virksomheder, og her er det vigtigt for regeringen, at vi afgrænser de offentlige myndigheder adgang til virksomhedsdata, fordi det er vigtigt at beskytte virksomhederne mod urimelig aftalevilkår. Det er godt med i forhandlingsoplægget.

Søren Søndergaard: Jeg har forståelse for, at ministeren bliver trukket i mindst to meget forskellige retninger. Det er ikke så let, når man forsøger at være venlig over for alle.

I samlenotatet står der: »KL mener ikke, at kommunerne skal betale på markedsvilkår for at få adgang til data hos private aktører i nødsituationer«. Er det korrekt, at der er lagt op til, at kommunerne skal betale på markedsvilkår? Hvis det er det, er jeg enig med KL. Jeg synes under ingen omstændigheder, at det offentlige i en nødsituation skal betale på markedsvilkår. De skal selvfølgelig betale en kostpris, men aldrig nogensinde på markedsvilkår.

Der står også i samlenotatet: »KL mener endvidere, at det ikke virker rimeligt, at man kan afslå en dataanmodning, [...] idet sådanne krav kan medføre procesbæspænd i reelle nødsituationer«. Er det muligt at afslå i nødsituationer, hvis forordningen bliver vedtaget? Det mener jeg ikke, at det bør være. Jeg er klar over, at der er en helt særlig diskussion om Orbán og offentlige myndigheders misbrug af artikel 7 osv., men det må løses på en anden måde. Det skal ikke være sådan, at private virksomheder kan afvise offentlige myndigheders anmodning om data med begrundelsen, at anmodningen ikke er formuleret godt nok, eller at de vil have markedsprisen.

Alexander Ryle: Vil små og mellemstore virksomheder ikke frivilligt kunne dele deres data og på den måde opbygge den konkurrencemæssige fordel, som ministeren fremhæver, uden at det er et krav?

Ministeren gav et par eksempler på situationer, der kan udløse en offentligt erklæret nødsituation, nemlig naturkatastrofer og covid-19. Ministeren gav også nogle eksempler på typer af data, det kunne dreje sig om, og hvilke løsninger det kunne være, f.eks. cloud eller maskiner på en mark. Men jeg kan ikke helt se sammenhængen mellem, hvordan naturkatastrofer skulle kunne retfærdiggøre, at man skal have data om cloudløsninger, eller hvordan covid-19 skulle retfærdiggøre, at man får data om maskiner på en mark. Kunne ministeren komme med et nyt eksempel, der kan binde de to ting sammen?

Digitaliserings- og ligestillingsministeren: Til Søren Søndergaard: Hvis der er en offentligt erklæret nødsituation, kan man kræve at få data fra virksomheder. Virksomhederne skal kompenseres på rimelige vilkår, nemlig den pris, det koster at stille data til rådighed. Det er en beskyttelse af virksomhederne, og det mener vi er rimeligt. Man kan selvfølgelig diskutere, om små og mellemstore virksomheder bør undtages, men vi mener, at det er hensigtsmæssigt, at de virksomheder også er med i en offentligt erklæret nødsituation.

Til Alexander Ryle: Man kan godt lave frivillige aftaler om at datadele, men vi tror sådan set, at det kan være en ulempe for virksomheder ikke at være omfattet, fordi nogle forbrugere kan vælge dem fra, fordi de ikke er forpligtede til at dele data, og så ved man ikke, hvilke data man kan hive ud. Der er delte meninger om, hvorvidt det skal være frivilligt eller forpligtende. Vi mener, at det er korrekt at have små og mellemstore virksomheder med, både fordi man principielt som bruger og anden virksomhed har ret til at have sine data, men sådan set også fordi det kan være en fordel for de virksomheder at være med, så der er en ens forventning til det.

Theresa Scavenius: Det er sindssygt vigtigt, at vi hele tiden beskytter borgerne, og data er defineret ekstremt bredt her. Det skal indsnævres. Og igen er det ret vigtigt at diskutere, hvem der definerer, hvornår der er en nødsituation.

Digitaliserings- og ligestillingsministeren: Vi er sådan set enige i, at definitionerne skal være meget klare, og vi synes egentlig også, at Rådets tekst arbejder i den rigtige retning med at få nogle klare definitioner og regler. Det er også det, vi lægger op til i disse forhandlinger, da det bl.a. sikrer, at der ikke lægges for mange byrder på virksomhederne. Det er indeholdt i forhandlingsoplægget.

Vi er udfordrede med at give mere præcise eksempler på, hvilke data der kan være nødvendige i en offentligt nødsituation. Det er svært at forudsige, hvilke data der kan være relevante. Forslaget

holder de situationer for øje, hvor der kan være noget data, der kan være anvendelig. Jeg kan ikke komme det nærmere på stående fod.

Søren Søndergaard: Oplysningerne i KL's høringsvar og jeres materiale stemmer ikke overens. Der står simpelt hen nogle andre ting om compensationen, end det KL påstår. Det er lidt forvirrende, at KL's bekymring bare bliver refereret. Man kommer man i tvivl om, hvad der er gældende. Det er bare en bemærkning til overvejelse.

Digitaliserings- og ligestillingsministeren: Vi udarbejder først forhandlingsoplægget, når vi har modtaget høringsvarene. Det er udtryk for, at vi netop har lyttet til KL, at det er taget med.

Formanden: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten har ytret sig imod det.

Mødet sluttede kl. 14.22.